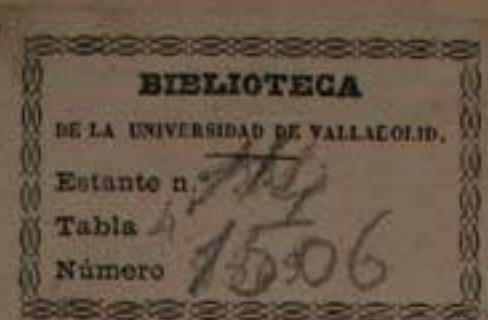

UVIA.BHSC

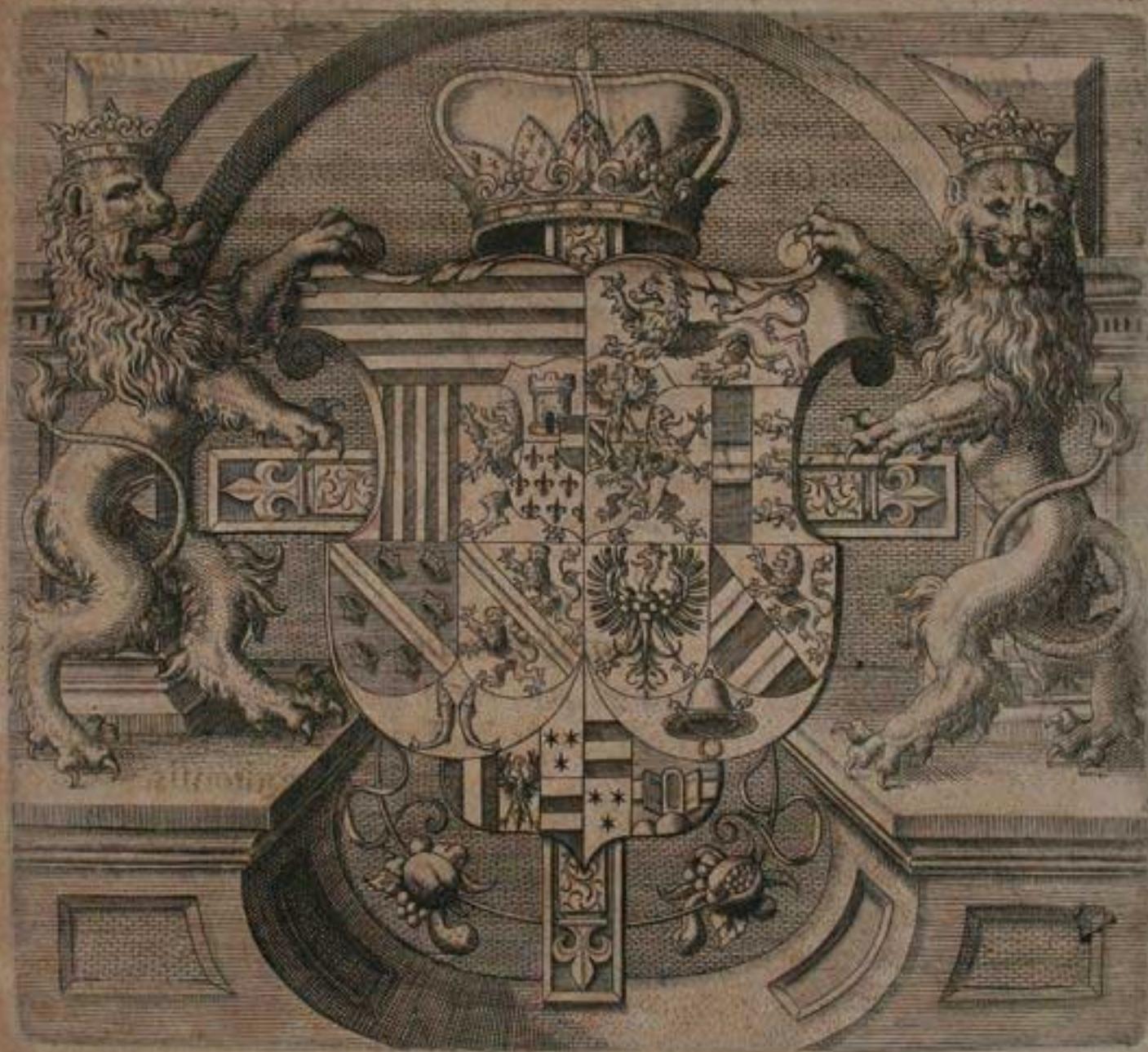
AA4
1506

Cat. No. 13

Phedimus *debyi*
Lemmonii.

UV&A.BHSC

SERENISSIMO PRIN³
CIPI AC DOMINO, DOMINO
MAXIMILIANO, D. G. ELECTO REGI
POLONIAE, &c. ARCHIDVCI AVSTRIÆ, &c. DVCI
Burgundiæ, &c. Administratori Magni Magistratus in Prussia, Teutonici
ordinis Praefecto per Germaniam & Italiam, Comiti Tyrolis, &c.
Domino suo Clementissimo.

N communi omnium gratulatione de felici Serenissime vestre Ma-
iestatis reditu, Serenissime Rex, non potui facere, quin animi mei
letitiam etiam declararem Ser. V. M. prolato aliquo munusculo,
quod quidem exile est, ut pro tenuum mearum facultatum ratione:
sed quod arbitror non minus futurum gratum ipsi S. V. M. propter argumenti

a 2

Epistola Dedicatoria.

4

nouitatem, quam aliud quodvis fortasse ab opulentiore profectum. Perspectum enim mihi est, quantum delectetur S. V. M. rerum nouarum, praeferim admirazione dignarum, cognoscendi studio.

AD Ipsam igitur adsero Nouam hanc, & Admiratione dignam Historiam VIRGINIAE, novi Orbis, ad Septentrionem obuersi, Prouincia, nuper admodum Anglorum navigationibus reperta, in qua soli ubertas, aeris temperies, commoditates quo in ea haberi possunt, Indigenarum ritus, vestitus, & viuendi ratio breviter, fideliter tamen describuntur: additis etiam veris Indigenarum & aliquot oppidorum iconibus, diligenter & magnacura ame ad viuum expressis, quo facilius rei narratio intelligi, & totius Prouincie veluti Idea quedam animo concipi possit.

NON aspernabitur autem (ut spero) S. V. M. exiguum hoc mei erga ipsam deuoti animi testimonium, sed pro ingenita sua Clementia benigne susciperre, & suo patrocinio tueri dignabitur.

DEVS autem OPT. MAX. S. V. M. diutissime seruet in columem, & præclaros ipsius conatus fortunare velit. Francofurti ad Mœnum, Kal. Aprilis M. D. XC.

Ser. V. M.

humilimus cliens,

THEODORVS de BRY
Leodicensis.

5

BENEVOLIS COLONIÆ, QUÆ IN VIRGINIAM TRADVCTA EST, PROMOTORIBVS ET FAVTORIBVS.

Dicitur primam nauigationem, quæ à Dn. VVALTERO RALECH instituta est, ad inuestigandam eam Prouinciam, quæ nunc VIRGINIÆ nomine cognita est, multæ aliæ nauigationes ipsius sumptibus in eam factæ sunt, vti anno 1584. deinde annis 1585. & 1586. postremum hoc proximo anno 1587. De his varij sermones sunt habiti calumniarum pleni ab illis, qui inde regressi sunt, præsertim vero iis, qui Dn. RICHARDVM GREINVILE comitati sunt anno 1585. quæ nauigatio fuit omnium primaria, & maximi momenti nunc etiam est: nam ipsi integro anno in ea regione haerent, cum superiori nauigatione sex duntaxat hebdomadibus mora facta sit, & reliquæ sequentes solummodo institutæ ad commeatum & supplementum inferendum, neque illis quidquam amplius obseruatum est. Ii sermones non modicum damnum intulerunt viris illis, qui alioqui huic negotio fauissent, & sumptus aliquos fecissent in laudem & beneficium nostræ nationis, vt taceam priuatum emolumentum & auctoritatem, quæ ipsis inde accessisset: vt appariturum confido ex his quæ in eorum contumeliam, qui contrarium assuerunt, contingere poterunt; modo vos benevoli fautores & promotores, crescatis numero, perseveretis in sententia, aut, si aliqua dubitatio suborta est, de integro benevolum animum adferatis, & aliquid conferatis pro ratione commodorum, quæ istic inuestigata sunt, & postea intellegitis necessario requiri. Nam, ob hāc sermonum varietatem, plurimi vestrum nihil certi de sumptibus faciendis statuere poteratis.

Cum ergo ex eorum sim numero, qui in rerum inuestigatione diligentem nauarunt operam, & ad Indigenas missi fuerunt, idcirco plura obseruare & cognoscere potuerunt quam reliquum vulgus: vtile iudicauit vobis communica-re nostrorum laborum fructum (vt intelligatis, quam inique ea actio calumnijs proscissa fuerit) hoc publico scripto, duabus præsertim de causis.

Primum, vt qui ex vobis ignari adhuc sunt & dubij eius Prouinciæ status, cognoscere possint, huius nauigationis primarium Auctorem, subnixum fauore suæ Maiestatis, sufficientem causam habuisse, vt, neglectis huiusmodi calumnijs, non modo perseveraret in suo instituto, missa hoc posteriore anno in eam Prouinciam noua Colonia: sed vt etiam paratus sit, pro temporis & rerum occasione, illud omni conatu prosequi.

Deinde, vt vos, cū huius instituti continuationē animaduertetis in vniuersum intelligere queatis, qualis sit ea regio, & inde perpedatis, quantū emolu'menti & cōmodi ex vestra negotiatione, (si eam constanter retinueritis) ad vos reditum sit, vel colonia eō deducta, vel alia ratione negotium promouendo.

Deniq; licet mea narratio, vt reliquæ, propter earum varietatem, vobis dubia sit, huius varietatis causam primum paucis vobis declarare cuj; o, vt candide deinceps iudicium ferre possitis, pro rerum occasione.

Beneuolo Lectori.

Nōnulli, ex nostro cōetu qui inde redijt, iusta ratione puniti fuerunt ob delicta in ea Prouincia commissa, & male institutam vitę & rationem: illi ob peruersam suam naturam non modo maligne suos Præfectos calumniati sunt, sed eorum gratia ipsam etiam Prouinciam vituperarunt. Idem fecerunt ciudem facinoris participes.

Alii statum & conditionem ignorantēs, non sunt tamen veriti à suo reditu inter suos commilitones, præsertim vbi nemo adeset, qui eos mendacii argueret, sese adeo venditare, quasi reliquis plus obseruassent, & longiora fecissent itineria: ignominiae enim sibi fore existimabant, si, cum 12 mensibus in ea Prouincia hæsisserent, plurima de ea referre non potuissent, siue vera, siue falsa. Nonnulli igitur plura retulerunt q̄ ipsi viderint aut obseruarint: alij vero eo impudētiæ plapsi sunt, vt ea quę & ipsi & alii certissima esse istic cognoverūt, omnino negare non pudeat. Alii cum difficultate credunt ea, quorum nullā habent notitiam.

Eius ignorantiae causa inde porro orta, quod plurimi toto illo tempore, quo in ea Prouincia permansimus, aut insulam quam incolebamus nunquam fuisse egredi, aut nō, pcūl inde digressi, & paucis locis; aut q̄ multi auro & argēto, si qua spes affulgeret, inhiarent, nec quicquam pensi ducerent, nisi vt aluum farcirent; aut quod pleriq; iudicio & prudētia carerent, & iusto loquaciōres essent.

Alijs, qui in oppidis solum versati erant, aut qui, vt ingenuē dicam, nunquā antea erant peregrinati, misera videbatur ea Prouincia, quod istic neque vibes Anglicanis similes, neque tam magnificas ædes, neque viētus rationem tam opiparam, neque molles & tenuiore pluma farctos lectos reperirent, & ex suo iudicio de ea pronuntiabant.

Cum vero meum institutū duntaxat fuerit, vt paucis demonstratē occasio-
nem varietatis istorum sermonum, & aliorum similium à nostris hominibus
habitorum, in quibus inuidiæ, nequitia, iniuriatum & futilium rerum plena o-
mnia, quiq; à prudētibus viris ne cogitari quidem debuerat; diutius istorū rela-
tionē vobis molestus esse nō cupio, sed ad cōmoda transibo, q̄ neruus sunt earū
rerum, quarum mentionē facere debeo. Hunc igitur libriū in tres primarias par-
tes diuidam, vt pleniorē commodorum eius Prouinciæ notitiā dare possim.

Prima parte declarabo commoda iam inuestigata, aut inuestiganda, in v-
sum non modo cessura vestrū qui eam Prouinciam incolitis aut incoletis, sed
corum etiam, qui sua cura & industria, tanta abundantia adquirēt, vt ea nostris
Anglis vel commercio, vel permutatione communicare possint, vnde & ipsi o-
pes sibi parient, & illi qui cum ipsis commercia exercebunt, deniq; in commu-
ne omnibus proderunt nostrę præsertim nationis hominibus, ad multarum re-
rum supplementum, quæ antea vel ab exteris vel ab hostibus peti solebant: ea
commoda, distinctionis gratia, mercaturam appello.

Secunda parte comprehendā ea regionis commoda, quæ sola ad humanæ
vitæ sustentationem sufficere posse experti sumus, vt indigenis sunt in ys̄fu, &
nobis item fuerunt toto illo tempore quo isthic hæsimus.

Tertia parte agam de reliquis commoditatibus, quarum meminisse pote-
ro, & necessarias iudicabo illis qui ibi habitabunt, præsertim de his qui ad fabri-
cas attinent, & aliis necessariis. Huic accedet breuis descriptio naturæ & rituum
Indigenarum.

PRI-

PRIMA PARS,
DE MERCATV-
RÆ COMMODITA-
TIBVS.

Sericum Herbaceum, vel Herba Sericea.

HERBAE genus est in ea Prouincia, in cuius foliis nascitur laudatum sericum, instar tenuis & splendentis pelliculae, que detrahitur. Ad binos pedes cum semisse, veletiam altius adolescit, foliaque profert binos pedes longa, unum lata. Similis nascitur in Persia, eodem quo Virginia clima- te sita; ex qua multa sericea opera fiunt, quæ ad nos in Europam usque adferuntur. Si hac planta coleretur ut in Persia, non dubium est, quin magna utilitas cum tempore redditura esset adeo qui eam colerent, quandoquidem serici tantus apud nos & apud alios usus est. Atque in ea sum opinione, longe maiorem, meliorem & letiorem prouenturam, si faciendo solo sereretur. Abunde tamen multis eius Prouincia locis sponte prouenit, cuius in Anglia factum est periculum: nam integer pannus sericeis statim inibus contextus ex ea factus est, qui proba & laudabili materia constare iudicatus est.

Bombyces.

PER eam Prouinciam iter facientes, frequenter bombyces inuenimus prægrandes admodum, instar nucis iuglandis crassos: sed non ea abundantia, que nobis dicta fuerat. Cum tamen regio eos alat, dubium non est, quin, si mori & aliae arbores necessarie plantarentur locis ad bombyces alendos commodis, & diligentि cura bombyces educarentur ab ijs, qui eius

rei notitiam habent, non minus commodum sint accepturi *Virginiae* incole,
quam nunc accipiunt *Perse*, *Turca*, *Itali* & *Hispani*.

Linum & Canabis.

R A R O istic eodem loco nascuntur *Canabis* & *Linum*; quia non se-
runtur: sed illud dumtaxat, quod tellus sponte producit, à nostro caule &
foliis diuersum: materia tamen eorum, qui in his versati sunt, iudicio
perinde bona ac nostrum. Et licet nullum eius rei haberemus experimen-
tum, ipsa tamen tellus satis superque indicat, egregie istic prouenturum,
atque si sereretur, quemadmodum decet, etiam abunde: quandoquidem
tantum sit soli, quod ad huius sationem coli posset. Quantainde percipere-
tur utilitas ex lineorum pannorum & funium confectione, nemo facile af-
sequi queat.

Alumen.

TERRAE vena est secundum littus maris ad quadragesimum & quin-
agesimum miliare in longitudinem protensa, ex quanonnullorum, qui
periculum in *Anglia* fecerunt, iudicio, bonum alumen conflatum est, eius
generis, quod *Alumen rupeum* siue de *Rocca* cognominatur. Commoditatis
illius opulentia adeo cognita est, ut de ea plura dicere superfluum existimem.
Eadem vena *Chalcanthum*, *Nitrum* & *Alumen plumeum* siue scissile pra-
bet, non tamen ea quantitate, quam vulgare, quod magni est pretij, & non
contemnenda utilitatis.

Wapeih.

W A P E I H ab indigenis appellatum terre genus est *Lemmie*, quam si-
gillata vulgus appellat, valde simile, qua depurata eiusdem facultatis esse
deprehensa est à nostris Medicis & Chirurgis, veletiam prstantior. Indi-
genae ad ulcera vulneraque curanda frequenter utuntur. Magna est qui-
busdam locis eius abundantia: & carulei coloris interdum reperitur.

Pix, Pix liquida, Resina, Terebinthina.

MAGNA est earum arborum frequentia, que resinas iam enume-
rat asferunt. Ea quidem insula, in qua habitamus, quindecim milia-
ribus

De commodis incol. Virginie.

9

ribus in longitudinem patens, & quinque aut sex in latitudinem, plena est arboribus eius sere generis.

Sassafras.

SASSAFRAS, ab indigenis illius Prouincie VVINYAPCK appellatum, ligni genus est valde suavis odoris, & magni in Medicina usus ad curandos varios morbos. Experientia comprobatum est, multo prestantius Guaiaco. Eius descriptionem, utenditionem, & facultates tradidit Doctor Monardes libello De simplicibus medicamentis ex Occidentali India delatis.

Cedrus.

CEDRVS lignum est odoratum, ad fabrilia opera valde accommodum, ut sunt scrinia, sponda, mensa, abaci, testudines, citharae, & similia, ut iam experientia comprobatum est. Facilis etiam eius usus ad pleraque alia.

Vinum.

VITIS duo genera sponte nascuntur: alterum tenuibus unis & acerbis, nostris Anglicanis magnitudine paribus: alterum longe maioribus dulciliquore plenis. Si accederet huic generi conueniens cultura, magna vini commoditas inde accederet.

Oleum.

Dvo etiam nucum genera, ad oleum conficiendum idonea: sed alterum maxime. Si mola, aliave instrumenta adessent, magna utilitas inde elici posset: istic enim abundant. Sunt etiam tria baccarum genera inter se differentia, quarum forma glandibus similis, à quibus, ut indigenarum, usu comprobatum est, bonum elicetur oleum. Illius præterea Prouincia urſi admodum pingues sunt, & quibusdam locis magna eorum frequentia: horum pinguedo, cum sit liquida, commode oleum vocari posset, ad multa utile.

b

Breuis & fida Narratio Villoſæ pelles.

Secundum littus marinum frequentes sunt Lutra; è quarum pellibus, si naſſis alijs ſue commodiſ instrumentis caperentur, magna accederet utilitas. Martes Scythicas ſue Zibellinas pelles etiam expectamus: nam ex indigenarum relatu intelligimus, magnā eorum animalium frequentiā nonnullis eius prouincia locis inueniri, licet binā dūt taxat pelles ad nos peruenient. Lynxes etiam inueniri audimus, tamē ſi hactenus nullos conſpexerimus.

Ceruinæ pelles.

PELLES ceruinæ cruda, aut rupicapræ pellis instar parata, ab indigenis quotannis milles vilium mercium permutatione redimi poſſent: Et tamen animaduerti nequit, numerum ceruorum imminui, tanta eorum frequentia.

Mustelæ odoratae.

ITER facientes in mustelam odoratam, quam vulgus Ciuettam appellat, ab indigena casam incidimus: alio deinde loco recenter iſtic aliquam, aut plures fuſſe ſubodorati ſumus: inde collegimus, indigenarum praefertim sermonibus confirmati, prouinciam illas etiam alere. Magna hinc ſane accederet utilitas.

Ferrum.

DVOBVS eius regionis locis octoginta aut centum & viginti à noſtra arce miliaribus inuenimus non procul à littore marino multas rupes, que multum ferrum continere, à metallicis hominibus deprehendere ſunt. Inuenitur etiam multis aliis eius prouincia locis. Comoda igitur ex eo poſſet fieri mercatura, cum prater viles in operarum victum expenſas magna iſtic lignorum copia reperiatur: Et quandoquidem in Anglia ingens ſit ligni penuria, ſaburra loco nauibus imponi, Et in Angliam adueniri poſſet ferrum iſtic excoctum.

Æs.

CENTVM & quinquaginta miliaribus in interiore regionem progressi, in duob. oppidis inuenimus apud indigenas multos paruos planos orbes

De commòdis in col. Virginiam.

ii

bes exare, qui, ut intelleximus, conflati fuerat à nonnullis, qui viterius adhuc habitabant, ubi, ipsis referentibus, montes & flumina erant, quo grana quadam alba proferebant metallica argento similia. Id ita esse, confirmari potest ex eo, quod primum in eam regionem aduenientes, ego cum aliis quibusdam vidimus: obseruauimus enim parua duo argentea fragmenta rudi suctile efformata singula testonem Gallicū forte pendentia, VVIROANS siue Reguli cuiusdam, octoginta circiter à nostro propugnaculo miliaribus habitantis auribus appensa. Abeo sciscitatus, quot dierum itinere distaret locus, unde habuisset, ex eodem illo loco accepisse intellexi, vel vicinore, in quo, ut postea rescitum est, aëgrana alba metallicare periebantur. Continebat autem aë illud, ut periculo facta deprehensum est, aliquid argenti.

Vniones.

MVS CVL OS edentes, interdum margaritas siue uniones inuenimus, sed nostro infortunio vel scabras, vel maculis aspersas, nōdum enim inuestigauimus ea loca, in quibus & elegantiores & maiore quantitate inueniri intelleximus. Unus è nostris, qui similiūm rerum peritus erat, ab indigenis circiter quinque millenas collegerat: ex harum numero selegit rariores elegantiæ & colore præstantiores, magnitudineque & rotunditate aequales, ad monile ex his conficiendum, quod Sereniss. Reginæ donare habebat in animo, nisi ingentibus tempestatibus in redditu excepti, eius & multarum aliarum rerum iactura facta fuisset.

Gummi.

VARIA inueniuntur Gummi genera, & alia medicamenta Pharmacopolis idonea, quorum mentionem faciemus, quando abiis, qui similiūm rerum peritiam habent, intelligemus plura esse obseruata, quam à nobis: nam nullum eorum periculum fieri potuit, quod omnia iam dicta tempestate perierint.

Varii generis tinturæ.

RHVS coriariorum, ab Anglis, ob multiplicem in tinturis eius usum benenotum, istic crescit. Coquere solēt herbam quandam VVASSEVVORVR appellatam, paruas & tenues radices CHAPACOR, & corticem arboris ab indigenis Tangomockomidge, è quibus sunt diversi rubricolores. Horum colorum nullum adhuc factum est in Anglicis pannis periculum: indigena solum utuntur ad tingendos capillos & faciem, & chlamydes, ceru-

b 2

Brevis & fida Narratio

nis pellibus constantes, colore imbuendas; deinde ad iuncos & vimina, è quibus storeæ, sportæque eleganti opere contexuntur, tingenda, cum nihil aliud habeant ab ipsis magnopere estimatum quo uti possint. Si quis tamen eos colores mercatura nomine indignoscens censet: dubium tamen non est, quin nostri, qui eam regionem incolerent, ad multos usus traducere possent, quemadmodum & alios colores, quos istic reperiri scimus.

Isatis.

ISATIS, siue glastum Angliae tintoribus bene notum & carum: nimis parua quantitate in Anglia nascitur, ob soli penuriam: at in Virginia, regione amplissima, & multis locis inculta seri posset. Nec dubium est, quin optime nasceretur, cum in insulis, que ab Accipitribus, apud Hispanos Acores vocatis, nomen inuenerunt, abunde nascatur, que in eodem sunt climate, quemadmodum & insula vulgo Madera appellata.

Sacchari cannae siue arundines.

SACCHARI cannas siue arundines istic plantandas detuleramus, sed cum negligenter fuissent adseruatae, & tempus eas serendi iam elapsum esset, quando eo appulimus, periculum ex animi sententia nullum facere potuimus. Cum tamen simili climate nascatur, ut in australi Hispania & Africa parte bonam spem adhuc habemus. Possent etiam conseri mali aureæ, limonie & cotoneæ, unde suo tempore, diligentia cura & solicitudine adhibita, non parue commoditates sacchari, confectionumque ex saccharo & cydoniis haberi possent.

Multa alia similes commoditates ex satione & cultura adquiri possent, quas vestro iudicio permitto: alia præterea multa, quæ nondum à nobis sunt inuestigata. Potuisse etiam mentionem facere duarum aliarum non contempnendarum commoditatrum, quarum altera certa est, altera in spe consistit, non cultura adquirenda, sed que, sponte cum nascantur, brevi tempore colligi ad conseruationem possent. Longorem etiam sermonem de iam memoratis instituere potuisse, veluti de locis natalibus earum, & in quibus commodius sererentur, quo anni tempore: deinde quanto temporis interuallo adolescere possent, & qua quantitate, ad utilitatem ex illis percipiendum: sed quia alijs præter fauentes nostra actioni, notitiam earum rerum adquirere possent, in totius actionis detrimentum, ego de industria ista silentio presser: non ignarus, hac que scripsi, nostris benevolis sufficere: atq; his priorem istius libri partem absoluam.

SECVN-

SECUNDA PARS,

DE COMMODI
TATIBVS ANNONÆ IN-
digenis Virginiae familiaris, & quanos usumus,
cum eò appelleremus: Et primum de
his, quæ seruntur & co-
luntur.

PAGANWR ab indigenis appellatum, id est, quod Occiden-
talis Indiae incole MARY vocant. Grana fert pisis An-
glicanis magnitudine aequalia, nec forma admodum dissi-
mili: sed varijs coloris, modo albi, modo rubri, nunc flavi,
aut cerulei. Eatrita, albam præbent farinam, ex qua, ut
decet, pista bonus fit panis. Dum isti chæsimus, nos illud pre-
parauimus hordei modo, & tenuem cereuisiam, illi, quæ ab Anglis Ale dici-
tur, similem, suavis admodum saporis coximus. Non est dubium, quin
addito lupulo multo fortior & præstantior fieret. Granum est magni ad-
modum prouentus, utpote quod mille, mille & quingenta, & bina inter-
dum millia reddat. Tria eius Mayz sunt genera: quorum duo ad sex vel
septem pedum altitudinem crescunt, & maturitatem adipiscuntur un-
decim aut duodecim à satu hebdomadibus, interdum etiam decem, pro sa-
tionis tempore & ratione: alterum ad decem circiter pedum altitudinem
assurgit, & trimestri cum semisse maturescit. Singuli calami quaternas
spicas, aut ternas, aut binas, vel unicam interdum ferunt, singulis spicis
quinquies, sexies & septies centena grana continentibus, nonnunquam
plura vel pauciora. Ex his granis indigenæ sibi edulia præter panem parant,

Brevis & fida Narratio

vel ea integrum decoquendo, donec mollescant, aut confractorum farina & aqua pulcem conficiendo.

OKINDIER, à nobis Fabr appellantur, quia magnitudine & forma Anglicanis fabis simile est, planius tamen, & diuersorum colorum, interdum maculosum: caule & foliis multum à nostris differt, gustus tamen suauitate eis non cedit.

VVIKOZÓVVA, nos Pisa appellamus, ut à fabis distinguamus: multo minores enim sunt, licet forma non multum discrepent: sapore tamen & bonitate longe nostra pisa superant. Utrumque genus decem à satu septimanis maturum est. Interdum ex illo trito pulcem parant, vel coquunt, donec mollescat, & hincere incipiat, nostro more, vel unicum genus separatim, vel utrumque mixtim, nonnunquam suum Mayzum etiam admiscent: vel iam decoctum terunt in mortario, & pinsunt in massam, quam deinde in partes diuidunt, & ijs vescuntur varietatis gratia.

MACOCZÜVER, nostris peponibus, melonibus & cucurbitis valde similes sunt. Omnia tamen ista genera eiusdem saporis sunt in Virginia, illiusque grati admodum: insuper ex eodem semine proueniunt. Unum genus menstruo spatio maturescit, alterum bimestri.

Nascitur istic planta, qua illorum iudicio, quibus eius descriptionem dedi, Atriplicis genus est. In quatuor aut quinque pedum altitudinem excrescit: ex eius semine fit pulicula densa, boni admodum saporis: ex caulis illius cineribus salis massam constat, quo ad saliendo suos cibos utuntur; nam alium salem non norunt. Nos ex eius foliis olius coquemus.

Alia præterea est pregrandis Planta, cuius flos calendula floris formam emulatur, sex pedes alta, cuius caput cum flore dodrantalem latitudinem obtinet. Hanc nonnulli magnam illam Solis plantam esse censem. Ex eius semine panem conficiunt, & puluis genus.

Omnes ista commoditates predictorum eduliorum, aut satione, vel plantatione adquiruntur, singulorum generum semente separatim, nonnunquam facta: magna vero ex parte, omnibus mixtim in eodem agro satis. Ut vobis porro soli illius ubertatem demonstrem, non inutile iudicavi, illorum colendi terram & serendi rationem breviter describere.

Nunquam istic solum simo, aut aliare stercoratur, neque aratro aut pectine colitur Anglicano more: sed subsequente duntaxat ratione preparatur. Aliquot ante sationem diebus, viri, ligneis instrumentis magna ex parte instar lignonum factis, oblongo manubrio; fæmina, bidentibus,

aut

De commodis incol. Virginiaz.

15

aut palis pedem tantummodo longis, & circiter quinque pollices latis, breui manubrio (quia sedentes laborant) terra superficiem solum refodiunt, ad inutiles herbas, veteresque Mayziculmos cum suis radicibus euellendum. Has per biduum aut triduum sole resiccatae cumulatim congerunt, atque, ut effterendi molestiam fugiant, comburunt. Existiment aliqui forsitan eos cineribus uti ad terram stercorandam: quod si ita esset, cineres unde quaque dispergerent, quod tamen eos facere non obseruauimus (nisi ubi maiores erant cumuli) aut singulari cura suum frumentum sererent locis cinere aspersis, cuius rei non admodum sollicitos eos esse comperimus. Hac est terram colendi apud eos ratio.

Hoc autem modo serunt vel plantant. Ab extrema agri parte initio facto, bidente foramen faciunt, in quod quatuor grana conycientes, summam curam adhibent, ut ea pollicem unum inter se distent: deinde statim terra obruunt: atque ista ratione per totum agrum opus suum prosequuntur, foramina faciendo, ea que replendo: eo tamen respectu, ut omnia serie quadam serantur, singulaque series dimidiā orgyiam ab inuicem separatae, foramina accipiunt, tantundem inter se distantia, ut inter bina foramina dimidiata orgyiae spatium sit. Interdum fabas & pisas simili obseruata distantia interserunt: & varijs locis admiscent MACOCQUVER, Atriplicis & Plantæ solis grana.

Terra sic cultæ ager continens quadraginta decempedas Anglicas in longitudine, & quatuor in latitudine, reddere posset, secundum rationem à me subductam, frumenti, fabarum & pisorum ducentos Londinenses modios, prater MACOCQUVER, Atriplicem, & Plantam Solis. Cum tantum agri in Anglia quadraginta frumenti modios reddit Domino, preclara secum actum putat.

Utile igitur duxi vobis hac aperire, ut qui eam Prouinciam inhabitatis, cognoscatis, quantum eius solum frumento excipiendo aptum, sit preferendum nostro: prater alias commoditates, quas adfert, qua adseruari possent, tanta est eius ubertas, ut exiguo labore opus sit, sic umeo, qui apud nos requiritur, conferatur. Propterea vobis afferere nondubito, unicum virum (quantum ex subducta à me ratione colligere licet) tantum agri, quod quidem frumentum ante tulerit, viginti quatuor horarum spatio colere posse, quod illi referat, qua ad ipsum luculenter alendum anno spatio sufficient, licet nihil inde recipiat, quamqua solum ipsum ferre est aptum, puta illa ipsa, qua ante enumeraui, pateatque ager duodecim orgyias cum semisse in longitudinem & latitudinem. Quod si opus esset (multa tamen istuc est terra

b 4

Brevis & fida Narratio

vacea) ex eodem fundo due messes colligi possent: nam quovis tempore serere & plantare licet, à medio Martio in finem usque lunij, sic ut quando absumpta est annona prioris messis, denuo seri possit. Porro licet quibusdam Prouinciarum locis ex eodem agro binas colligant messes, ut iam intelleximus: si vos incole idem experiri velitis in Anglico frumento, licebit id facere, vel omittere, donec ampliorem habeatis occasionem de eare matutinus cogitandi. Quod ad soli naturam attinet, nihil dubitandum est: nam nos periculum fecimus in hordeo, auena, & pisis, que quidem de industria non scuimus, sed cum forte excidissent in sterilem aliqui terram, non minus tamen eleganter creuerunt, quam qua in Anglia conspexerimus. De frumento nullum facere periculum licuit, quod ex aqua salina aspersione mucorem contraxisset: secalem nullam habuimus. Longius paulo euagatus sum, non sine utilitate tamen, ut spero: nunc ad meam narrationem regrediar, & reliqua ad hoc caput pertinentia persequar.

PLANTAE est sponte nascens, ab indigenis VPPÓWOC nuncupata. Ea apud Occidentales Indos varia adepta est nomina, pro locorum, in quibus nascitur, ratione & usu. Hispani vulgo TABACO appellant. Folia eius resiccata, & in pollinem redacta, tubulis quibusdam ex argilla formatis imponuntur, incenduntur, fumusque per os attrahitur. Is fumus sic haustus pituitam crassosque humores ex capite & ventriculo elicit & purgat, & corporis meatus aperit. Qui eo vtuntur, non modo ab obstructi-
nibus corpora præseruant: sed ab his, quas habent, modo nimium vetusta non sint, breui liberantur: hinc eorum corpora sana, nec in ipsis obseruare memini, graues plerosque morbos, quibus in Anglia plerumque affligimur.

ISTUD Vppóv vocanti apud indigenas est pretij, ut etiam existiment suos Deos ipso delectari. Hinc fit, ut interdum ignes sacros faciant, & sacrificij loco huius puluerem injiciant, & nauigantes in tempestatibus istum puluerem in aerem & aquam spargant: sic nassa ad capiendos pisces recente contexta, puluerem in eam inyiciunt, & in aerem spargunt. Eundem ritum etiam obseruant liberati à graui aliquo periculo, ut in aerapuluerē iaciant, miro admodum gestus exprimentes, modo pedibus terram pulsantes, modo saltantes, modo manibus complosis, & in altum protensis, cœlum spectantes, & diffonant verba efferentes.

Nos ipsi, dum isti hasimus, illa herba usi sumus ex eorum instituto in nostris morbis, atque etiam à nostro reditu: variisque eius facultates & mirandas experti sumus, de quibus si nobis instituendus esset sermo, integer liber conscribendus esset. Sed de his multa dicere superuacaneum est: nam pericu-

De commodis incol. Virginiz.

17

periculum à peritis Medicis in viris & mulieribus aliisque promiscue factum, fidem earum facultatum adstruit.

Ha sunt, quas nous, & quarum meminisse potui, commoditates ad humani corporis sustentationem pertinentes, ex agricultura prouenientes: reliqua, quia istuc affatim reperiuntur, sponte proueniunt.

Radices.

OPEN AVVK radices sunt rotunde, quarum aliqua nucis iuglandis magnitudine sunt, aliae multo maiores. Nascuntur humidis & paludosis locis, multe simul cohaerentes, tanquam funiculo traiectae essent. E in aqua aut aliter cocta bonum præbent alimentum.

OKEEPEN AVVK, rotunda etiam est forma, & aridis locis crescit: inueniuntur inter dum magnitudine capitis humani. Recentes & iam primum terra eruta debent edibar radices: nam ob siccitatem, neque elixationem, neque assationem ferunt. Cedunt superioribus gustus suavitate: in panis tamen penuria, & nonnunquam varietatis causa, indigenas vescuntur cum piscibus & carne: atque meo quidem iudicio, tam facilis sunt digestionis, atque vulgaris panis Anglicus ex secalis farina confectus.

KAISHVCPEN AVVK, radix est alba, oui gallinacei magnitudine, similiq; fere forma: mihi adeo grati saporis non est visa atque superiores: propterea non magnopere laborauimus, ut eius natales obseruaremus. Indigenatamen coquunt & edunt.

T SIN AVV, radicis genus est, illi admodum simile, que in Anglia Chinaroot, hoc est, Radix China nuncupatur, ex Orientali India delata, & existimamus illius genus esse. Nascuntur multe simul connexae, caulemque habent, illi plantæ, quam Angli Brier vocant, similem: folia vero multum dissimilia, que arboribus sustentata, illas arête amplectantur, & ad earum usque fastigium reptant. Ex his radicibus recentibus in frusta concisis, contritis, & cum aqua expressis, ad succum eliciendum, fit panis; decocta, bonum præbent iuscum gelatina simile, sed multo suauioris sunt gustus, sicut oleo misceantur. Hoc vero Tsinavv non est illa planta, qua nonnullis occasionem prabuit, ut pro Radice Chinæam in Angliam adferrent: nam postea demum obseruata est, & eius usus, qualiter nuncreuli. Sed illam, que in Anglia delata fuit, adhuc ignoramus, ipsique adeo indigena, an ad aliquam rem utilis sit, licet radices multum sint inter se similes.

COCVSHAVV, plerique nostrum eam radicem esse arbitrati sunt, que ab Occidentalis Indie Hispanis Cassia appellatur, eam ob causam illi idem nomen indiderunt. Nascitur locis palustribus & humidis. Exeapro indigenarum consuetudine parata, sit bonus panis, atque suave pulmentum, magnique est usus inter indigenas. Huus radicis succus toxicum est, eam ob causam exprimendus, ante quam radix in usum recipiatur. Primum igitur pelle adempta sole aut igne siccatur, deinde in farinam teritur, atque ita panis conficitur: aut dum adhuc recens & viridus est, repurgatur, in frusta conciditur, teritur, & in pastillos conformatur, qui ad ignem vel supra ignem positi, donec aescant, denuo in pollinem reducuntur, ex quo panis fit, aut polenta salubris & suavis gustus.

HABASCON radix est calida, magnitudine & forma Pastinaca admodum similis: vescā non est sola, sed cum aliis cibis coqui solet.

MULTIS etiam eius Provinciæ locis nascuntur Allia, à nostris Anglicanis parum differentia. Adeal loca, in quibus crescunt, venientes, multa collegimus & edimus: ipsos autem indigenas nunquam illis vescentes confexi.

Fructus.

VARIIS locis magna Castanearum quantitas reperitur, que à nonnullis crudè eduntur, ab aliis confringuntur, & puluis modo coquuntur: aliqui etiam ex iis elixis massam conficiunt illi similem, que ex ipso frumento fabis supra memoratis fit.

NUCES regiæ plurimi locis maxima frequentia nascuntur, eaque duorum generum: magna enim sunt sylva ad multa miliaria protensa, quarum arbores tertia ex parte sunt nuces. Unum genus sapore & forma pa- rum à nostris Anglicis differt, putaminet tamen est crassiore & duriore: alterum genus maius, cortice admodum scabro & duro praditum, nucleus habet magnum, dulcem & oleaginosum. Licet nostro more eis vescantur, lapidis tamen etiam confringunt, & in mortarium coniectas cum aqua contundunt, ad lac conficiendum, quo varie in suis pulibus utuntur; suo etiam frumento, fabis, pisis & peponibus admiscent, suauoris saporis conciliandi gratia.

MESPILA, fructus sane bonus, sic à nobis nuncupatus, præsertim ob has causas: quod primum esui non sit aptus, nisi mollis & tener: deinde quod umbilicum sive caput habeat nostris mespilis simile, & eiusdem sit magnitudinis: sapore tamen & colore plurimum ab illis differt: nam hic rutilo colore

color est ut cerasa, & valde dulcis, insipidus tamen, cum cerasa medium inter dulcem & acerbum succum habeant.

METAQVES VNNAVK elegans est fructus, forma & magnitudine fere nostrorum pirorum, sed foris & intus impense ruber. Nascitur in planta cuius folia admodum densa sunt, aculeis pungentibus plena. Non nulli, qui in India versati sunt, & ingentis pretij colorem illum Cochinillanuncupatum crescentem viderint, aiunt eius plantam similem esse. Metaquesfunk stirpi, quae an sit vera Cochinilla, an illius spurium aliquod genus, nihil asserere possum, cum, ut intellexi, Cochinilla in fructu non proueniat, verum in ipsis plantæ foliis. Huius autem folia, quantum ad hanc rem attinet, adeo diligenter non obseruauimus.

VVARVM duo sunt genera, quarum memini inter Mercature commodities.

FRAGA etiam istic nascuntur non minus suavia & magna, quam quæ in Anglia hortis coluntur.

MORA, & alijs similes fructus, quales etiam in Anglia habemus.

SACQUENVM MENER, baccæ genus est Capparibus simile, paulo tamen maius, confertim in planta quadam nascens, quæ in stagnatibus aquis reperitur. Coctæ per octo aut nouem horarum spatiū, uti necesse est, suavis & salubris cibus sunt: alia ratione manducata pariunt ad tempus delirium, aut aduersam valetudinem.

Est istic Arundinis genus granum ferens nostræ secali aut frumento simile, quod decoctum esui est aptum.

In nostris peregrinationibus inuenimus quibusdam locis sylvestria pisa nostris Anglicanis similia, minora tamen, sed esui apta.

Obseruata etiam quinque Baccarum vel glandium genera, quæ in diversis arborum generibus nascuntur; primum Sagatémener, alterum Osamener, tertium Pummuckoner. Has glandes siccare solent suprategetes ex arundine contextas, subtus facto igne, eodem fere modo, quo nos in Anglia hordeum aqua maceratum. Cum eis vesici volunt, in aqua primum mace- rant, donec tenerescant: deinde coctæ vel sole eduntur, aut in farinâ commi- nutæ, ad offas panis conficiendas esui aptas. Ex his tribus generibus iam di- tis indigenæ oleum dulce eliciunt. Quartum genus Sapummener dictum, coctum & compressum, Castaneæ sapore est: ex hoc interdum panem pinsunt. Quintum genus Mangummenauk, glans est quercus illius prouincia: ea de- siccata, ut priores, deinde aqua macerata & decocta in cibum cedit tam mi- nistris quam patribus-familias, vel varietatis causa, aut ob panis penuriam, cum piscibus vel carnibus.

Brevis & fida Narratio Quadrupedes.

Quibusdam locis inueniuntur magna ceruorum armenta: qui secundum littus marinum versantur, sere sunt eiusdem magnitudinis cum Anglicanis, aliqui etiam minores: in interiori regione, ubi sunt uberiora pastura, maiores sunt. In hoc nostris sunt dissimiles, quod longiore cauda sint prediti, & cornuorum extrema in dorsum recurva habeant.

Omnis cuniculi à nobis istic conspecti, quosque illic esse intelleximus, cinerei sunt coloris, ut lepores: quibusdam locis tanta est eorum frequentia, ut aliquot oppidorum incole chlamydes ex eorum, quos capiunt, pellibus sibi parent.

S A Q V E N V C K O T & M A Q V O V R O C paruorum animalium duo genera, cuniculis tamen maiora esui apta. Nos nulla unquam cepimus, sed his, que ab indigenis capiebantur, & nobis adferebantur, vescebamur aliquando.

SCI VROS cinerei coloris interdum à nobis captos edimus.

*V R S I omnino nigri sunt & edules: indigenæ hyeme eos venantur, & frequenter illis vescuntur, nos etiam aliquando. Hac vero ratione plerumque capiunt. Insulas quasdam & alia loca, ad quae se recepisse ursos à vena-
tione norunt, accidunt, ursi simul atque quempiam conspexerunt, fugiunt,
& in proximas quæ occurrunt arbores conscedunt, hos indigenæ persequun-
tur, & sagittis configentes ex arboribus deturbant, aut necatos, aut ita vul-
neratos, ut facile postea mactari queant. Nos etiam aliquando nostris sclo-
pis eos deiciebamus.*

*Nominac collegi viginti & octo diuersorum generum Quadrupedum,
quas per eam prouinciam sparsas intelleximus, praesertim in media prouin-
cia: harum duntaxat duodecim fuerunt nobis obseruata: quæ vero esui apta
sunt, eas solum cognouimus, quarum supremam minimus. Indigenæ nonnun-
quam Leones occidunt, & ijs vescuntur. Nos vero eorum lupos & cani-
lupos cum illos capere poteramus: noluit tamen inter quadrupedes, quæ esui
apta sunt, recensere, ne quis me in his rebus minoris esse iudicij, quam necesse
sit, existimat: possem tamen savoris differentiam, quæ inter illos & nostros est,
in medium proferre, ex commilitonum quorundam nostrorum sententia,
qui utroque degustarunt.*

Aues.

*P A V O N E S Americani cum femellis, Palumbi, Perdices, Grues,
Ardeæ*

De commodis incol. Virginiaz.

21

Ardeas istic reperiuntur, & hyeme frequentes cygni & anseres. Nominata omnis generis avium illius prouincia adnotata habeo sex & octuaginta, indigenarum sermone vernaculo, e quibus (prater supradictas) nonnullas cepimus & comedimus: praterea penes nos sunt icones octo varij generis avium aquaticarum, & septendecim avium fissipedum sive terrestrium, cum appellacionibus, quibus indigenae eas insigniunt, multo tamē plures vidi mus & edimus, quæ temporis penuria depingi non potuerunt. Cum vero melius instructi & parati fuerimus ad plura obseruanda, omnia vobis exhibebuntur, cum quadrupedibus, piscibus, arboribus, fruticibus & herbis.

Istic etiam sunt Psittaci, Accipitres, & salones, quos tamen nunquam degustauimus: sed aliam ob causam meminisse volui.

Pisces.

*Quatuor anni mensibus Februario, Martio, Aprili & Maio, Aci-
penses, & Haleces (quorum nonnulli eiusdem magnitudinis cum nostris,
plerunque tamen longe maiores, nempe octodecim aut viginti unciarum,
interdum etiam duorum pedum vel supra) istic admodum frequentes, qui-
bus etiam mensibus maxime commendantur, nos sane optimi saporis eos re-
periebamus.*

*Sunt etiam istic Trute, Turfiones, Raia, Mugiles, Passeres, multique
ali pisces optimi saporis, quos captos edimus, quorum nomina mihi dunta-
xat cognita vulgari indigenarum idiomate: icones praterea habemus duo-
decim generum piscium istic expressas cum eorum nominibus.*

*Duas habent indigenerationes capiendi pisces, una nassis ex arundine,
qua istic firmior est, confectis: altera magis peregrina est, fitq; perticis extre-
ma parte acuminatis, quas in pisces vibrant, ut Hiberni sua iacula, remis
cymbam impellentes, vel per minus altas aquas gradiendo.*

*Habent etiam plerisque locis magna quantitate genera, que se-
quuntur.*

CANCROS marinos ijs similes, qui in Anglia capiuntur.

*OSTREA varij generis, magna, parua, rotunda & oblonga, quare-
periuntur in aqua marina vel in stagnis marinis, sed in aqua marina capta
longe præstantioris erant saporis, quam alia, quemadmodum etiam
apud nos.*

MUSCVLOS praterea, cochleas marinas, & astacos.

*SEEKANAVK, piscem testacei generis, circiter pedem latum, cauda
crustacea, & multis pedibus præditum ut cancer, oculis in dorso eminenti-*

c

Brevis & fida Narratio

bus, boni saporis. Inuenitur in aquis marinis stagnantibus, & interdum secundum littus marinum.

Multa sunt Testudines terrestres & marinae, tecta densa testa: caput, pedes, & coda, serpentis aut venenati alicuius animalis partes esse videntur, edules tamen sunt, quemadmodum & earum ova: nonnulla repertae fuerunt vlnam siue dimidiā orgyiam & amplius latā.

Hac habui, quæ dicerem de victu, quo toto eo tempore, quo hasimus in Virginia, usi sumus, atque etiam indigena, quantum quidem obseruauit, aut meminisse possum, aut scripto dignum iudicavi.

TERTIA

TERTIA ET POSTRE-
MA PARSDE RELIQVIS RE-
BVS SCITV NECESSARIIS
his, qui in Virginia habitare volent. Brevis præ-
terea descriptio naturæ & morum In-
digenarum eius Prouin-
ciæ.De commoditatibus rerum ad fabricas &
alias res necessariarum.

VAE nunc declaranda restant, ad fabricas & alia me-
chanica opera attinent: veluti Arborum varia genera, ad
edificiorum, nauigiorum, aliarumq; rerum fabricas, calx,
saxa, lateres, quorum postremorum nisi mentionem fecis-
sem, dubitassen nonnulli, an istic reperirentur, vel nega-
sent maligni, istic inueniri.

*Quercus elegantes, rectæ, prealtae, & optime ad fabricandum materie,
frequentissima, & nonnullis locis vasta admodum.*

*Frequentes Iuglandes, ut iam dictum est, quarum nonnullas octogin-
tapedes longas, rectas, enodes vidimus, elegantes admodum ad opera fa-
cienda quatuor aut quinque orgyiарum:*

ABIES magna & prealta ad malos nauium.

c 2

R A K I O C K indigenis dicta arbor, facilis ad opera aliqua facienda, ex hac indigenae nostri vicini magna ex parte suos lntres fabricant, alues instar, ignis duntaxat auxilio, & faxea securis, testaque nos interdum conspexitus huiusmodi lntres sese, tam capacia, ut viginti viros vehere possent prater impedimenta multa. Cum vero ea arbores magna, alta, rectae, tenerae & leuis materia sint, commodas fore ad malos nauium & ad alias opera existimo.

C E D R V S, lignum tenerum ad fabricandum, & commodum ad abacos, arcas, pyxides, spondas, testudinum tabulas, citharas, & alia pleraque, ut ante dixi. Ex nostris nonnulli, qui loca quadam adierunt, in quibus non fui, cipressos se vidisse affirmarunt, quarum lignum maxime accommodum ad similia & alia opera, & magni pretij est.

C O R T L V S, è quo suos arcus conficiunt. Aquifolia, ad viscum parandum capiendis auribus necessaria.

S A L I C E S, ad vimineas sportas & nassas capiendis piscibus Anglicano more idoneas: licet indigenae solis arundinibus tantur, quae se ma & lenta cum sint, ad huiusmodi res sunt utiles admodum.

F A G I & *Fraxini*, situlis & circulis faciendis idoneas: ex his etiam aratra & alia multa fabricari possent. *V lmi* item & *Sassafras* arbores.

A s c o p o, arbor Lauro similis, cuius cortex calidus & acris est. Arborum illam Occidentalis Indie, quam Monardes Cassiam ligneam appellat, valde refert.

Multa & præterea sunt aliae arbores peregrinae, quarum nomina ignota, nisi idiomate Virginiano, quarum enumeratione vobis molestiam exhibere non est nunc necesse, cum ad fabricas, alia sq; res necessarias satis multas retulerim. Pleraque tamen adhuc restat, quae sine dubio ad commodos usus conferri possent.

De *Saxi*, lateribus, & calce nunc agendum. Littore illo marino nostra habitationi vicino, nulla saxa inuenimus (exceptis lapillis & silicibus quatuor inde miliaribus) præter ea que procul ex interiore prouincia allata fuerant. Nonnullis nostris peregrinationib. obseruauimus varia saxa dura, & magnos silices, & peculiare saxe præduri genus marmori simile, ex quo indigenæ secures ad findenda ligna idoneas parant. Diligente tamen nostra inquisitione factum est, ut paulo ulterius in interiore regione magna omnis generis quantitatem inueniri intellexerimus, eorum tamen latomias ignorabant: nam cū non indigeant, illa non perquirunt, quia satis se habere putat, si in singulis familiis unum aut alterū, ad frangendas nuces, terendas testas, excavendum es, & lapidearū securiū aciem, habeant. Fossioni etiam non sunt addicti: nam scrobes duntaxat faciunt circiter tres pedes profundas, ideo nihil

De commodis incol. Virginiae.

25

nihil mirum, si nullas latomias norunt, neque calcis saxa, quia tamen vici-
more ipsis loco forsitan reperiuntur, quam ipsi existimant.

Interea donec ea, vel alie res necessariae sint obseruatae abunde quibus-
dam locis inueniri, eorum perturiam vos, qui eius prouincia inquilini
futuri estis, supplere poteritis, lateribus, quibus conficiendis multa argilla
tenax varijs prouincia locis reperiitur: præterea calce ex ostreorum testis
parata, aliisque conchis vestis, pro eorum more, qui insulas Tenet & Shepy,
aliaque varia Anglia loca inhabitant: nam similis calx perinde bona
comperita est atque illa alia. Ostreorum testæ istic frequentes, insuper va-
rijs alijs locis. Præterea secundum littus marinum stagnantes sunt aquæ,
que multa miliaria in longitudinem, & tria aut quatuor in latitudinem,
patent, quarum fundum dimidio aut integro ad summum pede aquate-
ctum non aliare constat.

Hoc de saxis addere possum, nobilem virum ex nostris, circiter centum
viginti miliaribus à nostra arce, ad collis latus aquis vicinum ingentem ve-
nam reperiisse præduri saxy.

Denatura & moribus Indigenarum.

Pauca dicenda restant de Indigenarum natura & moribus, am-
pliorem narrationem in aliud tempus dilaturo: nunc duntaxat vobis indi-
care cupio, non esse metuendum, ut nobis, qui istic habitabimus, ullam mo-
lestiam exhibeant, aut negotium facessant: imo illi potius nos metuent, &
obseruabunt.

VILI chlamyde è ceruinis pellibus parata, medium corpus inuoluunt,
reliquis partibus nudi, magnitudine inter se differunt, quemadmodum
nos in Anglia: nulla omnino arma habent ex ferro aut chalybe ad nos offendendum,
& quemadmodum ea parari debeant, ignorant: eorum arma ad
nocendum sunt duntaxat arcus ex corylo, & sagittæ ex arundine, deinde sti-
pites lignei plani, duorum cubitorum longitudine: ad tegendum vero, nihil
præter scuta ex arborum corticibus facta habent, & armaturam quandam
ex bacillis filo intertextis.

Eorum oppida exigua, mari vicina, pauca numero, quorum non
nulla decem, aut duodecim ades continent, aliqua viginti: maximum
quod conspeximus, supra triginta adibus non constabat, muri si quisunt,
constant ex arborum corticibus palis colligatis, aut palis solis terre infixis
coniunctim.

Ædes structæ experticis summa parte in forniciem inflexis & colligatis, eadem ratione, qua per gula fornicate in Anglicis hortis fiunt, tectæ corticibus in multis oppidis, nonnullis autem tegetib. aut storeis magna ex parte scirpo contextis, à summo ad ium fastigio ad imum; earum longitudo plerumque latitudinem bis superat, nonnunquam sex & octo orgyarum, seu 12. & sedecim vlnarum Anglicanarum, licet aliquas viderimus, que duodecim orgyarum longitudinem aquarent.

Quibusdam locis VVIR O A N S sive Regulus unicum oppidum in sua potestate habet; alibi bina aut terna; nonnullis sex, octo, & plura: potentissimus qui cum nobis negotium fuit, plura non habuit quam decem & octo suo imperio subiecta, ex quibus ad summum septingentos vel octingentos ad bellum aptos colligere potuisset. Singulae Praefecture idiomate inter se variant, & quo maiore locorum intervallo sunt inter se discrete, tanto maior est idiomatis diuersitas.

Eorum bella fiunt subitis incursionibus, & plerunque sub noctis crepusculum, vel ad Lunæ splendorem, vel aliqui stræctis insidiis, aut stratageme aliquo. Raro acie decernunt, nisi ubi frequentes sunt arbores, post quas utriusque emisis arcu sagittis, abdere sequeant.

Si forte bellum inter nos & ipsos suboriretur, qualis illius futurus esset exitus, cum nos tam variis modis illos superemus, veluti disciplina militari, armorum & aliarum rerum ratione, facile estimari potest ex ipsa experientia aliquot locis facta, ubi securiora ad se tegendum arma ipsis fuerunt, celeris fuga.

Misera est plebs, nobiscum collata, & que ingenij & iudicij penuria in rerum nostrarum notitia & usu, nostras quisquias pluris estimat, quam res magni pretij. In iis tamen, quas faciunt, rebus, si eorum defetus conferatur cum nostra abundantia, apparent admodum ingeniosi & industrij: licet instrumentis careant, nostris similibus, nec eam habeant industria, neque artem & scientiam, quam nos. Rebus igitur omnibus exacte perpensis, nostra scientiae & artes longe eorum industriam excellere deprehendentur, faciliusque in actum perducentur. Propterea tanto verisimilius est, illos nostræ benevolentia & amicitia & cupidiores, atque ut nobis placeant & obsequantur, audiores futuros. Sperandum ergo esset, si humana niter & amice cum eis agatur, breui ad ciuiliorem vitæ rationem, & ad veram religionem amplectendam, traducendos: nam iam aliquam religionem profitentur, licet à vera alienam: qualisunque tamen sit, spes esset tanto facilius illam reformatumiri.

Multos Deos credunt, quos MONTAC appellant, diuersorum tamen

tamen generum, & ordinum: unum solum primarium & magnum Deum, qui fuerit ab eterno. Is (ipsis afferentibus) mundum conditurus, initio creavit alios deos primarij ordinis, ut essent tanquam media & instrumenta ipsi subservientia, cum ad creationem, tum ad gubernationem: deinde Solem, Lunam & stellas tanquam Semi-deos & instrumenta alterius ordinis principi. Dicunt aquas primum omnium esse factas, ex quibus Di omnes creaturas visibles & inuisibiles considerunt.

Ad hominis generationem quod attinet, dicunt, mulierem primum, fuisse creatam, qua ex unius ex Deis congressu concepit, & genuit liberos. Inde se originem ducere perhibent. Quot vero anni & secula inde preterierint, ignorant, cum literis & similibus adminiculis careant, nobis familiaribus ad temporum etates consignandas: sed qua de his rebus sciunt, ex parentum traditione liberi acceperunt.

Omnes Deos humanam naturam habere putant, ea de causa imaginibus humanae formae illos exprimunt, eosq; KEVVAS OVVOK appellant, unicus KEVVAS est dictus. ILLIS proprias aedes sive templorum dicant, que Machicomuck nominant, in quibus sunt precationes, cantus, & per multos dies oblationes ad ipsorum Deos. In quibusdam templis nos unicum KEVVAS obseruauimus, in aliis binos, aliquando tres. Vulgus etiam pro Diis habet.

Anima immortalitatem etiam credunt, eam statim atque a corpore soluta est, transferri secundum opera que fecit, vel ad Deorum sedes ad perpetuam felicitatem fruendum, vel ad ingentem fossam seu scrobem (quam in extremis mundi finibus procul ab ipsis versus Occidentem sit esse censent,) ad perpetuum ignem: cum locum ipsi POGVSSO appellant.

Ad huius opinionis confirmationem bina exempla mihi retulerunt, de duobus viris, qui ab obitu denuo vita sunt restituti. Unum paucis, ante nostrum in eam prouinciam aduentum annis contigerat in scelerato quodam viro, qui cum a morte sepultus fuisset, postridie tellus, in qua conditus fuerat, mouerit caput: terra erutus, indicauit animam pene in POGVSSO coniectam, nisi Deorum quispiam eam liberasset, atque concessisset, ut ad suos rediret, declaraturam, que agenda essent, ne in barathrum illud conicerentur. Alterum eodem anno accidit, quo istuc appulimus, in oppido sexaginta miliaribus a nostro propugnaculo distante: vir quidam a morte sepulture traditus, deinde terraerutus, ut prior, affirmabat animam suam viuere, licet corpus in scrobe sepultum iaceret, illum iter fecisse procul admodum per viam longam & latam utrimque, elegantissimis arboribus constitam, adeo raros & excellentes fructus ferentibus,

ut similes ante a neque conspexisset, neq; exprimere, quales essent, posset, tandem ad splendidas aedes peruenisse, apud quas patrem suum reperiisset antea defunctū, qui illi expresse precepit ut rediret, & amicis significaret, qua bona ipsis essent agenda, ut eius loci deliciis frui possent, quo peracto, denuo ad seruerteretur.

Quacunque tandem subtilitate prædicti sunt Reguli & Sacerdotes, ea tamen opinio multorum plebeiorum animis ita insedit, ut maiore inreuerentia suos Praefectos habeant, & maiore sollicitudine sua negotia peragant, ut tormenta à morte effugiant, & felicitate frui possint. Pœnæ nihilominus in peccantes sunt instituta, veluti infires, mæchos, & alios sceleratos homines: nam aliqui morte puniuntur, aliis multa irrogatur, alijs verberibus caduntur, pro peccatorum, quæ commissa sunt, magnitudine.

Hac est Religionis eorum summa, quam à nonnullis ipsorum Sacerdotibus, quibus familiarior eram, didici: in qua tamen non erant adeo firmi, neque tantum tribuebant suis traditionibus & Historiis, quin nostra familiaritate & colloquio dubi admodum redderentur in suis opinionibus, & nostras valde admirarentur, & in multis desiderium nasceretur plura discendi, quam ipsis exprimere possemus eorum lingua.

Apud nos plurima conspexerunt, veluti Mathematica instrumenta, pyxidem nauticam, magnetis vim ferrum ad se attrahentis, vitra varia rerum imagines referentia, urentia specula, incendiarios siphones, sclopos ferreos, libros, eorum scripturam & lectionem, horologia sonantia, quæ sponte moueri credebant, & pleraque alia, quæ adeo illis erant peregrina, tantumque mentis illorum captum superabant, ut quaratione ea fabricata essent, a sequi nescirent: propterea illa censebant Deorum potius esse opera, quam hominum, vel saltem à Diis nobis donata, & demonstrata. Inde factum, ut eorum plurimi tales de nobis conceperint opinionem, ut nisi se veritatem & religionem amplecti sibi persuaderent, eam potius à nobis petendam, quos Deus adeo charos habebat, quam à rudi & imperita plebe, qualem se agnoscabant, facta suicūm nobis comparatione. Propterea in tali materia maiorem nobis adhibebant fidem.

Sapiuscule in singulis, ad qua perueniebam, oppidis, pro mea facultate, & quantum tempus permittebat, ipsis declarabam, quæ in Bibliis continentur: in illis doceri verum & unicum Deum, ipsius in operibus omnipotentiam, contineri etiam veram doctrinam saluationis nostra per Jesum Christum, rescrebam deinde miracula, & primaria nostra religionis capi-

m. Ad-

De commodis incol. Virginiae.

29

ta. Adiiciebam preterea, materialem illum librum ex se nulla virtute esse preditum, ut coniicere poteram ipsos existimare, sed quo in illo continetur doctrinam. Plurimi tamen manibus tractare, amplecti, osculari, ad pectus, caput, & reliquias corporis partes applicare voluerunt, earatione demonstrare cupientes summum quo flagrabant desiderium, ea qua illis proposueram cognoscendi.

V V I R O A N S sive Regulus cum quo habitabamus V V I N G I N A nuncupabatur: plurimi ex eius subditis libenter nobiscum versabantur, ut nostris precibus interessent, saepe in suam urbem inuitabant, & ad alias perducebant, interdum, ad preces fundendas & Psalmos canendos, spe rantes ista ratione participes fieri earum rerum, quas nos expectabamus.

¶ V V I R O A N S bis grauiissime agrotauit, cum ita langueret, nec ullum auxilium a suis sacerdotibus speraret, atque existimans se in hoc grani periculo versari, quod nos & Deum nostrum offendisset, aliquos ex nostris accersuit, ut Deum orarent, ipsi placeret, vel pristinam valetudinem restituere, vel post mortem, ad se evocare ut cum ipso in felicitate vineret. Plurimi alii agri idem a nobis postulabant.

Semel marcescebat & corrumpebatur eorum frumentum ob nimiam siccitatem quæ præter spem inciderat, metuentes ne propter iniuriā aliquam nobis ab ipsis illata mid contigisset, plurimi ad nos venerunt, postulantes nostrum Anglicanum Deum oraremus, segetes illorum conseruare vellet, se, ubi maturuissent, participes earum nos facturos.

Nullus umquam morbius, nihil damni aut sinistri ipsis accidebat, quin causam reiicerent, vel quod nos aliqua in re offendissent, aut nullum beneficium in nos contulissent.

Alium rarum & admirabilem casum, reliquis omisis, referam, ante quam finem dicendi faciam, quo omnes indigenæ qui nos norant, aut qui de nobis aliquid intellexerant, excitati sunt, ut nos summa in estimatione haberent. Res autem sic habuit. Nullum oppidum in quo clandestina aliqua consilia aduersus nos inita fuissent (nobis nullas pœnas vindicta causa ab eis reposcentibus, quia omnes rationes querebamus quibus humanitate illos pelliceremus ad nostram amicitiam) immune abiit, quin paucis a nostro inde discessu, diebus plurimi ex plebe breui tempore perirent, nonnunquam viginti in uno oppido, in alio quadraginta, sexaginta, etiam centum & viginti, magnu' certe numerus pro incolarum raritate. Id vero nullibi contingebat, ut intelleximus, nisi in iis oppidis in quibus versati eramus,

d

E aliquid contra nos machinati essent, idque postea. Fuit hic grauis morbus, quem ipsi ignorabant, nec quibus remediis curari posset norant, *E* cui similem numquam ante a conspectum seniores qui que referebant, pecuniariter a nobis obseruatus, *E* ab ipsis etiam indigens. Sic ut nonnulli ex nostris amicis, praesertim vero VVIR O A N S VVINGINA, cum obseruas- sent similes effectus in quatuor aut quinq^u oppidis, in quibus sinistra aduer- sum nos inierant consilia, sibi persuaderent vindictam esse diuinam nostra de causa, *E* quod Dei nutu, quos vellemus, sine armis occidere *E* verbe- rare possemus, tametsi ad illos non accederemus.

E am ob causam, cum intelligebant nos a quibusdam eorum hostibus iniuria affectos in nostris peregrinationibus, nec nos de ipsis vindicasse, licet, arma haberemus, metuentes ne res sic impune abiret aliquam ob causam, rogarant nos, ut cum nostro Deo ageremus, ut eos occideret, quemadmo- dum alios occiderat, qui nobis nocuerant: futurum enim id nobis magno de- cori *E* utilitati, atque etiam ipsis se porro sperare, id ipsorum causa factu- ros, pro ea amicitia qua illos amplectbamur.

F illos vero admonuimus, similes preces Deo non esse gratas: ipsum e- nim huiusmodi precibus non velle adstringi: omnia quidem facta esse, *E* fie- ri posse, sed secundum ipsius voluntatem, *E* prout statuerat: nos propterea ut ipsa re ostendamus nos esse veros eius cultores, potius contrarias preces concipere debere, ut videlicet illi, *E* ipsi nobiscum quiete simul vivere possi- mus, ut ipsius veritatis participes fiamus, *E* illi in omni aequitate serua- mus, committentes tamen earum *E* reliquarum rerum, euentum, diuine ipsius voluntati, *E* ut pro sua sapientia conuenire statuit.

*S*ed quia res illico post successit ex eorum animi sententia, nostris pre- cibus id contigisse arbitrati sunt, atque nostras admonitiones fuisse dissimu- lationis plenas: eam ob causam pro gentis ritu gratias ererunt, licet enim pollicitatione ipsis non sat isfecissimus, ipsorum tamen desideriis esse satisfa- ctum.

*H*ic admirabilis castus, in omnium indigenarum mentibus tam mira- bilem de nobis opinionem impressit, ut aliquot populi quid dicarent aut co- gitarent de nobis ignorarent, digne essemus an homines: praesertim cum ani- maduerterent toto illo morbi contagiosi tempore, neminem ex nostris occu- buisse, aut grauiter agrotasse: obseruarunt etiam nos nullas habere feminas, nec ipsorum uxores appetere.

*I*nde nonnulli conyiebant nos a mulieribus non esse genitos, idcirco immorta-

De commodis incol. Virginiae. 31

immortales, sed esse ex veteri quadam prosapia ante multa secula oriundos,
Et ad immortalitatem excitatos.

Quidam etiam pradicere velle videbantur, alios nostri generis adueni-
turos ad ipsos occidendum, Et eorum oppida occupandum: id autem coni-
ciebant aliqui ex rei qua acciderat euentu.

Existimabant eos qui breui nos subsequerentur, in aere adhuc versari
inuisibilis Et incorporeos, atq; illos in nostram gratiam, plebem occidere, im-
missis in eam glandibus plumbeis inuisibilibus.

Ad opinionem hanc confirmandam, ipsorum medici, quo suam imperi-
tiā in morbis curandis tegerent, adeo impudentes erant, ut non modo di-
cere non vereretur, sed etiam infima plebi persuaderent, se ex agrorum venis
glandes plumbeas iniectas Et infixas cum sanguine exugere.

Non deerant etiam, qui putarent, nos ipsos ex nostra habitatione, enci-
nostris tormentis, plebem occidere pro nostro arbitrio, in quocunque tandem
oppido versarentur, ubi iniuria fueramus affecti, quantacunque inter nos
Et illos esset distantia.

Aly vero censebant, verum Dei esse opus, in nostram gratiam: Et nos
sane aliquam habemus occasionem idem sentiendi, licet nonnulli contra sta-
tuissent, praesertim Astrologi ex Solis eclipsi, qua nobis anno precedente ap-
paruerat, dum eò nauigaremus, Et ipsis etiam indigenis valde atrox conspe-
cta fuerat: præterea ex Cometa, qui conspectus est paulo ante initium morbi
predicti. Sed negamus primarias fuisse causas, tanti accidentis, cuius longe
maiores fuerunt occasions, quas nunc proferre non conducit.

Eo ampliorem de his opinionibus narrationem institui, ut cognoscere
possitis, magnam esse spem eos perducendi ad humaniorem vitationem,
ad amplectendam veritatem, denique ad exhibendum nobis honorem Et ob-
sequium, nosque metuendos Et amandos.

Licet vero nonnulli ex nostris circiter anni finem timorem ipsis inidere
voluerunt, casis ex plebe quibusdam, in aliquot oppidis, ob causas, quæ facile
negligi potuissent, quia tamen promeriti erant, metuendum non est, eos vel
publice vel priuatim deposituro eam opinionem, quam de nobis concepe-
runt. Qualescumque tamen futuri sint, modo simus prouidi, nihil plane no-
bis metuendum est ab ipsis.

Optima autem cum in his, tum in omnibus alijs actionibus est expe-
ctatio Et spes, vel ut etiam pessime cadat, rerum, que
demonstrari possunt, notitia Et con-
sideratio.

d 2

Brevis & fida Narratio

PERORATIO.

Nunc vobis narrationem instituisse spero, non de paucis & paruis rebus, sed de prouincia, qua à viris humanis, nec nimiū difficultibus & morosis, satis facunda iudicabitur, et si nihil prater ea quorum mentionem feci, esset obseruatū; qua tamen reueranō sunt cōparanda cum his, qua adhuc obseruāda restant, nec soli, nec commoditatū ratione, ut coniūcere possumus ex differētia, quam in nostris peregrinationibus obseruauimus. Cum enim ea omnia, quorum memini, sint obseruata non procul à littore maris, ubi nostram habitationem habuimus, & secundum quod nostra peregrinationes maiore ex parte sunt instituta: interdum tamen in interiora regionis penetrātes, obseruauimus arbores obraritatem crassiōres, solum magis pingue, solidius & diligenter exultum, fungos ampliores, grāmen latius, & Anglicano bonitate non cedens: quibusdam autem locis regionem abundantem rupibus & scopolis, & magis montosam, frugibus & animalibus abundantiorēm, & cultiore populo habitatam, ampliora dominia, oppida & edificia maiora.

Cur ergo bona spefreti, interiora regionis, magis culta, & alia pleraque inuestigatum non imus, quemadmodum ea, quae iam à nobis sunt obseruata? Idem enim fecerunt Hispani, interiora Occidentalis Indie peruestigantes. Sic etiam interiora Virginia patent, interdum in longitudinem & latitudinem multa centena miliaria: nam ex indigenarum relatione certo comperimus, nullum Christianum Principem eō suos terminos protulisse. Fieri ergo nequit, quin istic sint plurimæ commoditates, quas in nostris peregrinationibus nondum obseruauimus.

Quid porro sperandum sit ex natura climatis, quod respondet insule JAPAN, Sinarum regioni, Persie, Syria, insulis Cypri & Creta, & Gracie, Italia, & Hispania parti Meridionali, aliisque celebribus Prouinciis, vestro iudicio (ne vostadio afficiam) relinquō.

Fieri itaque non potest, quin satis abunde intellexeritis, qualis sit aeris temperies omni anni tempore, longe videlicet calidior, quam in Anglia, & nunquam adeo seruida, ut interdum est sub Tropicis, inter Tropicos, & Glocis illis vicinis.

Ad regionis salubritatem quod attinet, nihil est quod dicam: nisi annone, praesertim Anglicarum escarum, exceptis viginti diebus, penuria, vixisse nos solo aqua potu, & eius regionis cibis, qui nobis interdum adeo erant insoliti, ut quis existimare potuisset in graue aliquem morbum incursum, ob temperaturam nostri corporis immutatā: deficiunt et ea adminicula, que in Anglia inueniuntur, ad capiendas aues, quadrupedes & pisces necessaria, propterea solo indigenarum auxilio, neq; tam propere, neq; adeo facile, neq; tam abundan-

abundanter, neque tali delectu potuimus annonam necessariam comparare, atque fecissemus, si omnia, quae requirebantur ad nutum, & pro nostra voluntate habuissemus. Panni etiam penuriam passi sumus. Deinde in nostris omnibus profectionibus, que magna ex parte hyeme fuerunt institute, nostrum cubile fuit humi & sub dio. Nichilominus ex toto nostro cœtu (qui centum & octo viris constabat) quatuor duntaxat annuo spatio, atque sub finem occubuerunt, neque predictas ob causas: nam omnes quatuor, præcertim tres, iam debiles & valetudinarij erant, antequam in eam regionem peruenirent: imo qui eos nouerant, plurimum mirabantur eos tam diu viuere, eorum statum considerantes, quodque eam profactionem suscepissent.

Cum igitur istic sit aer adeo temperatus & sanus, solum tam fertile, & reperiantur commoditates supradictæ, facileque adeo sit iter, ut, quemadmodum experientia constat, ter in anno, quocumque tempore absolui possit: deinde Generosi Domini VV altheri R aleigh liberalitas in diuisione agrorum sit cognita tam magna (nam nō minus dedit vni viro, in ipsis duntaxat usum, quingentis terra iugeris) prater multa alia adminicula, que ille liberaliter confert: spero nullam occasionem relictum iri, cur actio impediatur, aut omnino deferatur. Modo qui in Virginiam iter instituent ad istic habitandum, omnibus rebus mediocriter instructi sint in primum annum, ut qui postremo eò profecti sunt, & curam atq; diligentiam necessariam, cum istic erunt, adhibeant, quod facile præstare poterunt: non dubium est, quin in posterum colligant vicii necessaria optima & magna quantitate: deinde aliquot pecudum genera transuehi eò poterunt, Deo volente, ut que ante transuecta fuerunt, e quibus aliqua adhuc restant. Similiter nostrorum fructuum genera, radices & herbea etiam seri & plantari poterunt, quemadmodum iam quidam periculum fecerunt. Et exiguo tempore colligi poterunt, supradictæ commoditates, que ipsos cum iis, quibuscum negotiabuntur, locupletabunt.

Hi sunt meorum laborum fructus, quos vobis cognitu necessarios nunc esse indicaui.

De natura porro & ritibus indigenarum Virginie, de numero nostrorum peregrinationum, & earum singularibus, de illorum actionibus, qui Generosum D. VV AL T E R V M R A L E I G H in eam regionem comitati sunt, & aliquod munus habuerunt, quorum sane plerique digni, ut eorum celebretur memoria, tanquam qui primi inuestigatores sunt eius prouincia: de nostro tum temporis Imperatore D. RICHARD O GREINVILE,

Brevis & fida Narratio Virginiae.

*E*go de nostro, ab eius discessu, Praefecto R A F O L A N E, alysque pluribus, qui sub eorum imperio munere aliquo functi sunt: de Centurionibus, & Naucleris earum peregrinationum, que postea instituta sunt transuebendi supplementi gratia: de Praefecto & Assessoribus eorum, qui iam ante eo traduerant de plerisque præterea accidentibus, & aliis rebus, narrationem conscripsi Historie instar, additis temporum momentis, quam publicam lucem videre permittam, cum commodum esse iudicabo.

Itaque meam Narrationem beneuolo vestro iudicio permittens, & actionis prosperum euentum expectans ab eo, quem nouimus authorem & gubernatorem non modo huius actionis, sed etiam omnium aliarum rerum: vobis valedico, hoc mense Februario
 anni 1588.

VIVÆ

VIVÆ IMAGINES
ET RITVS INCO-
LARVM EIVS PROVINCIÆ
IN AMERICA, QVÆ VIRGINIA
APPELLATA EST AB ANGLIS, IVSSV
Magnifici Viri D. WALTHERT RALEIG, Equitis & Praefecti fidinarum
Stanni in Cornuwallia & Exonia, profectis anno c 15 15 xxv.
ad obseruandas nouas Prouincias, permissu & autho-
ritate Serenissimæ Reginæ Angliae
Elizabethæ.

OMNIA DILIGENTER OBSERVATA, ET
ad viuum expressa à JOANNE WITH, eius rei gratia in illam Pro-
vinciam annis 1585. & 1588. misso: Deinde in asinci-
sa, & primum in lucem euulgata à THEO-
DORO DE BRY.

UV&.BHSC

I N D E X

O M N I V M C A P I -
T V M I N H A C P A R T E

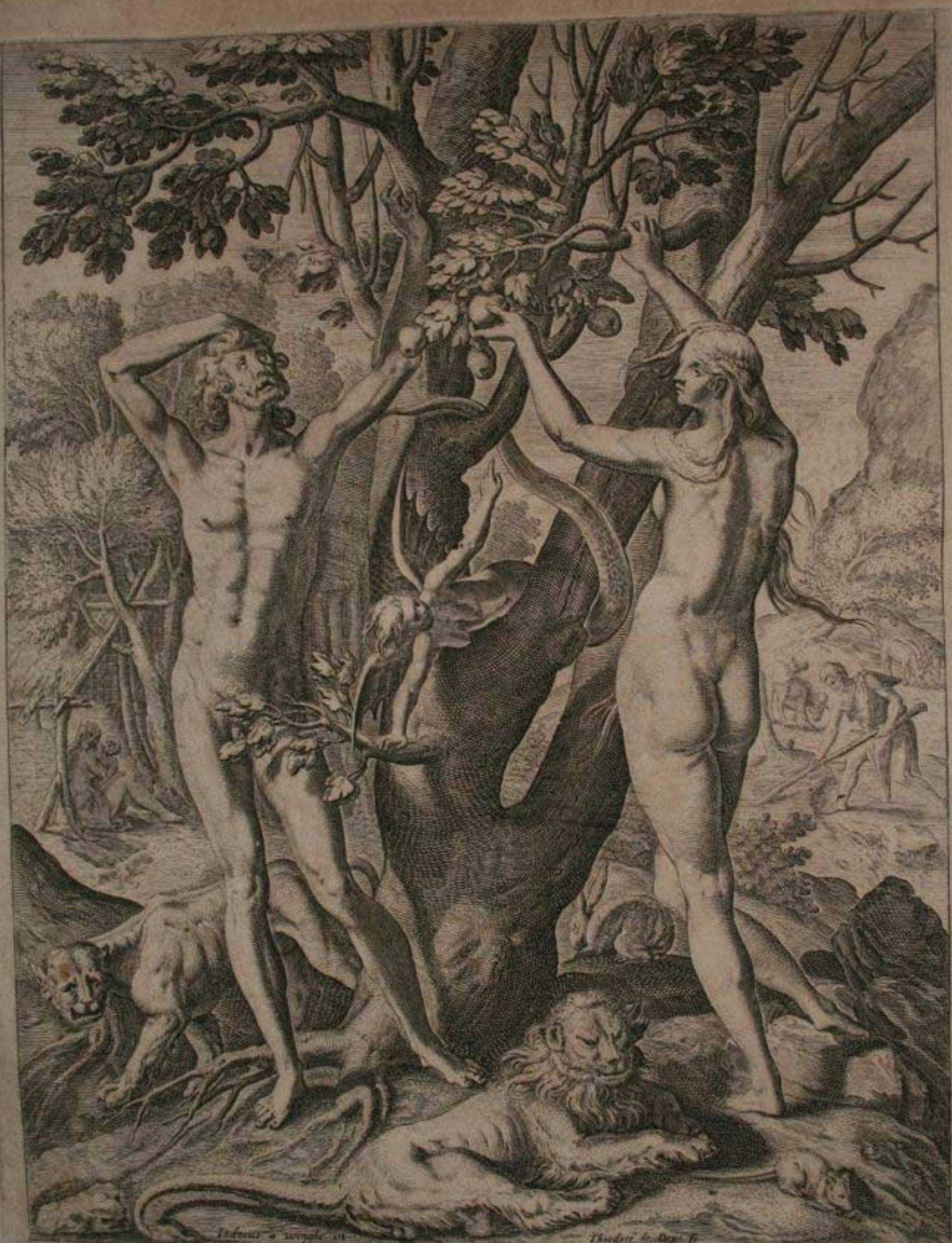
Virginiae historiae De incolarum ritibus contentorum.

- I. Tabula generalis totius regionis situm oboculosponens.
- II. Anglorum in Virginiam aduentus.
- III. Regulorum aut Principum in Virginia typus.
- III. Nobilis Matrona ex Secota.
- V. Sacerdos Secotensis.
- VI. Nobilis Virgo ex Secota.
- VII. Proceres Roanoack.
- VIII. Nobilis Matrona Pomeioocensis.
- IX. Senis Pomeioocensis hyberna vestis.
- X. Ut Matronæ Dasamonquepeuc liberos gestant.
- XI. Præstigiator.
- XII. Lintrium confiendorum ratio.

- XIII. Incolarum Virginiae piscandiratio.
XIII. Crates lignea in qua pisces vstulant.
XV. Fictilium vasorum in quibus cibum co-
quunt forma.
XVI. Sumendicibum modus.
XVII. Solenne festum ad ignem celebrandiratio.
XVIII. Virginienium saltandi ratio solennibus fe-
stis.
XIX. Oppidum Pomeioock.
XX. Oppidum Secota.
XXI. Idolum Kivvasa.
XXII. Regulorum Sepulchra.
XXIII. Aliquot Heroum Virginiae Notæ.

UV&A.BHSC

Beneuolo Lectori S.

TAMETSI, amice Lector, homo per inobedientiam spoliatus sit iis bonis, quibus à Deo fuerat in creatione ornatus, prudentia tamen non fuit priuatus, qua sibi consulere, neque sapientia, qua quidquid in suum usum necessarium sit, excogitare poslit; iis exceptis, quæ ad ipsius salutem pertinent, vt ex his feris nationibus colligere licet, de quibus in hoc libro est sermo. nam licet nullam D E I, eiusque sacri verbi notitiā habeat, sintque omnis litteraturę ignari: nos tamen in multis rebus superat, veluti victus sobria ratione, & ingenij dexteritate in conficiendis sine ferreo aliquo, aut alio instrumento, rebus tam nitidis & venustis, vt fidem superare viderentur, nisi Angli eius fecissent periculum suis in eorum prouinciam peregrinationibus.

Cum vero res sit admiratione digna, volui hoc libro vobis proponere veras eorum picturas, quas imitatus sum ex archetypo, mihi opera Domini Richardi Hackluyt Oxoniensis, verbi Dei Ministri, (qui eam regionem vidit, & auctor fuit vt hic liber in publicum prodiret) comunicato ab Ioáne With pictore Anglo, qui in eandem regionem missus fuit à Sereniss. Regina Anglie, solummodo vt illius topographiam faceret, incolarum formam, amictum, vietus rationem, moresque ad viuum exprimeret, non exiguis sumtibus Generosi Equitis Domini W AL T H E R I R A L E I G, qui plurimū impendit in exquirenda & perlustranda ea regione ab anno 1585. vsque ad finem anni 1588.

Hic porro Liber, qui de ea N o v i orbis parte agit, quæ ab Anglis V I R G I N I A appellata est, primus est quem lucem videre permitto, amicis id à me postulatib⁹, ob rei receter transactę memoriam: licet prę manibus habeam Floridę historiam, quę primū locum obtinere debbat, cum lóge ante Virginiam sit à Gallis inuēta. Breui tamē eius etiā historiam publicam facere spero, historiā reuera adeo raram, vt similem nō conspectam aut auditam existimem. Londini utramque accepi, & huc Francofurtum attuli, vbi ego cum meis liberis sedulam operam nauauimus sculpendis & exprimendis in æs figuris, cum res sit non exigui momenti. Quod ad vtriusq; Narrationem attinet, nobilis viri, mei amici beneuola opera factum est, vt politiore Gallico sermone, & Latine loquatur.

Denique rogarū te volo, ne, si quis meos hos libros imitari instituat (adeo enim nūc sunt pleriq; maligni ingenii, vt ex aliorum labore quæstū facere cupiat) fides iis libris imitatis adhibetur: nam in meis Iconibus latent quædam secretæ notæ, quæ nisi rite obseruentur, magnam perturbationem parient.

UVA.BHSC

T. B.

2

VIRGINIA maritima Insulis abundant, quæ difficilem admodum præbent in eam regionem aditum: nam licet frequētibus & laxis interuallis sint inter se discretæ, quæ commodum ingressum polliceri videntur, magnotamen nostro damno experti sumus & adosa esse & undarum brevibus infesta, nec unquam in interiora penetrare potimus, donec multis & variis locis minore navi periculum faceremus: aditum tandem inuenimus loco quodam nostris Anglis bene cognito. Ingressi igitur, & nauigatione aliquamdiu continuata, magnum flu-
men obseruauimus, è regione prædictarum insularum se exonerans, quod tamen subire non licuit, ob angustias, arenarum æstue replente eius ostium. Longius igitur nauigationem prosequuti, ad magnam insulam peruenimus, cuius incolæ, nobis conspectis, immensum & horridum clamorem tollere cœperunt, ut pote qui homines nobis similes numquam ante a conspexissent, & in fugam se conuidentes, ululatibus ferarum & furiosorum ritu omnia complerunt: sed amice reuocati, propositisque nostris mercibus, & veluti speculis, cultellis, pupis, & aliis quisquiliis, quas ipsis gratias futuras existimabamus, substiterunt, & obseruata nostra beniuolentia atque amicitia, blanditi nobis, & de aduentu gratulati sunt: deinde in suam urbem ROANOAC nomine, atque adeo ad suum WEROANS siue Regulum deduxerunt, qui satis humaniter nos exceptit, nostro tamen conspectu attonitus.

Talis fuit noster in eam Novi orbis partem, quam VIRGINIA appellamus, aduentus: cuius incolarum staturam corporis & ornatum, & vestitusque rationem, festa, & conuicia, sigillatum vobis proponam.

UVA.BHSC

PRINCIPES Virginiae eo quo in hac figura exprimitur modo in publicū procedunt. Promissam alunt capitis comam, extremos crines in nodum sub aurem colligantes; summum tamen verticem à fronte ad occiput cristæ gallinaceæ in morem tondent, oblongam volucris cuiuspiam elegantis coloris plumam, ad cristæ supra frontem initium imponentes, & ad singula latera pone aures breuiorem. Auribus appendent vel crassiusculos & niones, vel aliud quidpiam, & veluti magna alicuius avis pedem, prout illis in mentem venit. Præterea frontem, malas, mentum, ipsum etiā corpus, brachia & crura & vel puncturis ornant, aut pingunt, alia tamen, quam Floride incolæ, ratione. Torquem ex vniōnib. aut globulis ex ære, quod ipsi magni faciunt, in collo gestant, & ex usdem armillas in brachius. Sub pectore proxime alium notæ apparent, ubi sanguinis missonem facere solent, cum morbo corripiuntur: anteriori corporis parti feræ cuiusdam pellem eleganter cinnatam sic applicant, & illius cauda post nates propendeat, pharetram gestantes è tenui iunco contextam, & una manu arcum tensum, altera sagittam tenentes, ad defensionem parati. Eo ornatu incedunt & vel in bellum, & vel ad solenne aliquod festum & celebre conuiuium profecturi. Ceruorum venatione plurimum delectantur, quorum magna copia in ea Prouincia: nam secunda est, amena & syluosa. Fluminibus etiam abundat & vari generis piscibus plenis. In bellum profecturi, colore quopiam corpus quam maxime horrendum possunt in modum pingunt.

A

UVA.BHSC

Secota Matrona, satis elegantis sunt forma; in publicum prodeunt, manus decussatim pendulas tenent, amicta pelle elegantissime preparata, que ab umbilico ad femora media propendet, & posteriora etiam tegit: reliquo corpore nuda. Anteriores capilli resecti, reliqui satis breves, rari, & molles per humeros sparsi sunt, corollam capiti impositam gestantes. Frons, male, mentum, brachia & crura, puncturis ornata: collum torques aliquis punctis insignitus aut pictus, cingit. Paruis oculis sunt predita, naso plano & lato, breui fronte & ample ore: magna ex parte auribus adpendent monilia ex oblongis unionibus, vel perpolito aliquo osculo; ungues tamen earum non sunt longi ut mulierum que Floridam prouinciam incolunt. Delectantur etiam deambulatione in agros & secundum flumina, ad obseruandum ceruorum venationem & piscium capturam.

A 2

UVA.BHSC

IVSDEM oppidi Secota Sacerdotes satis senes sunt, & rerum magis, ut apparet, periti: in capitis vertice crines cristæ in modum resectos habent ut ceteri, sed reliqui crines attorsi sunt, illis exceptis qui supra frontem nascuntur limbi petasi in modum: aliquid præterea in auribus appensum habent. Chlamyde teguntur ex elegantibus pellibus confecta, pilis extrorsum obuerfisis: reliqua parte corporis nuda. Insignes sunt Magi, & delectationis gratia flumina frequentant ad arcu petendas & capiendas anates sylvestres, cygnos & alias volucres.

A 3

6

G. VEEN.

VIRGINES nobiliores eodem plane amictae sunt ut supra memoratae Matronae, nisi quod torquis loco crassiores uniones rotundos, quibus minores globuli ex aere, aut osse perpolito permixti sunt, collo appenos habent: frontem, malas, brachia, crura punctiunculis ornant: capilli supra frontem duplice serie resecti, reliqui pone occiput in nodum collecti; amplius, oculi satis decori, manus plerumque humeris applicatae, & ubera in virginis pudoris signum tegentes: reliquo corpore nude, ut ex pictura videre licet. Voluptatem etiam capiunt è piscium capture, qua sit in annibus.

A 4

1. *Amphibius* *luteus*
- *amphibius* *luteus*
: *luteus*
- *luteus*
- *luteus*
- *luteus*
- *luteus*
- *luteus*

2. *luteus*

MAGNATES & Proceres Insulae atq; oppidi ROANOAC verticis capitis crines cristæ instar
etiam resellos habent vt cæteri; reliquos promissos alunt vt feminae, & in nodum pone occi-
put colligant. filo trajectos vnuones auribus appendunt, & ex iisdem, aut spherulis æreis, of-
fusæ leuigato, armillam in brachio gestant, neque se pingentes neque pungentes: sed in au-
thoritatib; & præcellentia signum torquem crassis vnuonibus vel æreis globulis vel oculis
leuigatis constantem e collo suspendunt & æream tabulam quadratam filo trajectam. Pelle eleganter parata
& fimbriis ornata, ab umbilico ad media usque femora anteriora & posteriora tegunt vt feminae. Bracia et-
iam decussatim complicata tenent inambulantes aut cum also sermonem conseruentes, prudentie signum. Est
vero ROANOAC insula valde amœna & piscibus abundans, aquarum quæ illam cingunt, causa.

UVA.BHSC

8

INCITER viginti ab ea insula miliaribus , proxime lacum PAGVIPPE , aliud est oppidū POMEIOC nuncupatum , mari vicinum . Eius oppidi nobiliorum matronarum amictus paululum ab illarum quæ in RONAC vivunt vestitu differt : nam capillos in nodum implexos gerunt ut virgines tam dictæ , eodemque modo sunt punctæ , torque tamen crassiorum onionum aut æcarum spherularum , oculorumve perpolitorum quinques aut sexies collum cingunt , in eo alterum brachium imponentes , altera manu cucurbitam suam quodam liquore plenari gerentes . Altius reliquæ & sub pectore pelles duplicates cingunt , quæ anteriore parte ad genua usque fere propendent , posteriore parte propemodum nudæ . Pone sequuntur plerumque illarum filiole septenues aut octennes , coriaceo cingulo cinctæ , quod à tergo propendens sub natibus inter crura reducitur , & supra vmbilicum adstringitur , interposito ad pudenda tegenda arborum musco : exacto autem decennio , pellibus cinguntur ut reliqua . Pupis & tintinnabulis , ex Anglia delatis , maxime delectantur .

UVA.BHSC

POMEIOOC seniores magna pelle teguntur quæ supra humeros colligata, ab uno latere infragenua propendet, altero brachio nudo extra pellem, ut liberius sit, exerto: sunt vero illæ pelles unacum suis villis paratae, aut aliis pellibus villosis suffulta. Adolescentes ne pilum quidem tota facie tolerare possunt, sed quotquot prominent, statim euellunt: senes autem facti crescere sinunt, tametsi raris admodum sint prædicti. Crines etiam in occipite colligant, & cristam in vertice gestant ut ceteri. Adiacens regio adeo fœcunda & commoda est, ut ne Anglia quidem in multis ei comparari queat.

B

UVA.BHSC

Doppido DASAMONQUEPEVC, quatuor aut quinque miliaribus à ROANOAC distante, matrone eadem ratione qua ROANOACENSES amiciuntur & punguntur; corolla tamen capiti non imponunt, nec crura punctiunculis picta habent. Miram habent liberos gestandi rationem, & à nostris plane diuersam: nam nostra brachiis ante pectus liberos sustinent, illæ vero per hensapueri dextra manu, intergo gerunt, crus illius sinistrum sinistro brachio amplectentes, ratione satis mira & peregrina, ut ex pictura videre licet.

B 2

UVA.BHSC

VULGO etiam Magos sive Præstigiatores habent, miro gestus & sapenumero naturæ aduersos in suis incantationibus facientes: cum damonibus enim familiariter versantur, à quibus quid hostes rerum gerant, aut eiusmodi alias sciscitantur. Totum caput radunt excepta crista, quam ut reliqui gestant, & supra aurem auem nigram artis sua symbolum. Nudi incedunt excepta pelle, qua à cingulo propendens verenda tegit: lateri marsupium appendunt, ut in figura expressum est. Magnum vero fidem adhibent incole horum sermonibus, quos veros esse sape experiuntur.

B 3

T. B.

12

IRA est in VIRGINIA cymbas fabricandiratio: nam cum ferreis instrumentis aut aliis nostris similibus careant, eas tamen parare norunt nostris non minus commodas ad nauigandum quo lubet per flumina & ad piscandum. Primum arbore aliqua crassa & alta delecta, pro cymbe quam parare volunt magnitudine, ignem circa eius radices summatellure in ambitu struunt ex arborum musco bene resiccato, & ligni assulis paulatim ignem excitantes, ne flamma altius ascendat, & arboris longitudinem minuat. Penè adusta & rutnam minante arbore, nouum suscitant ignem, quem flagrare sinunt donec arbor sponte cadat. Adustis deinde arboris fastigio & ramis, ut truncus iustum longitudinem retineat, tignis transuersis supra surcas positis imponunt, ea altitudine ut commode laborare possint, tunc cortice conchis quibusdam adempto, integriorem trunci partem pro cymbe inferiore parte seruant, in altera parte ignem secundum trunci longitudinem struunt, praeterquam extremis, quod satis adustum illis videtur, restincto igne conchis scabunt, & novo suscitato igne denuo adurunt, atque ita deinceps pergunt, subinde vrentes & scabentes, donec cymba necessarium alueum nacta sit. Sic Domini spiritus rudibus hominibus suggestit rationem, qua res in suum usum necessarias confidere queant.

B 4

III

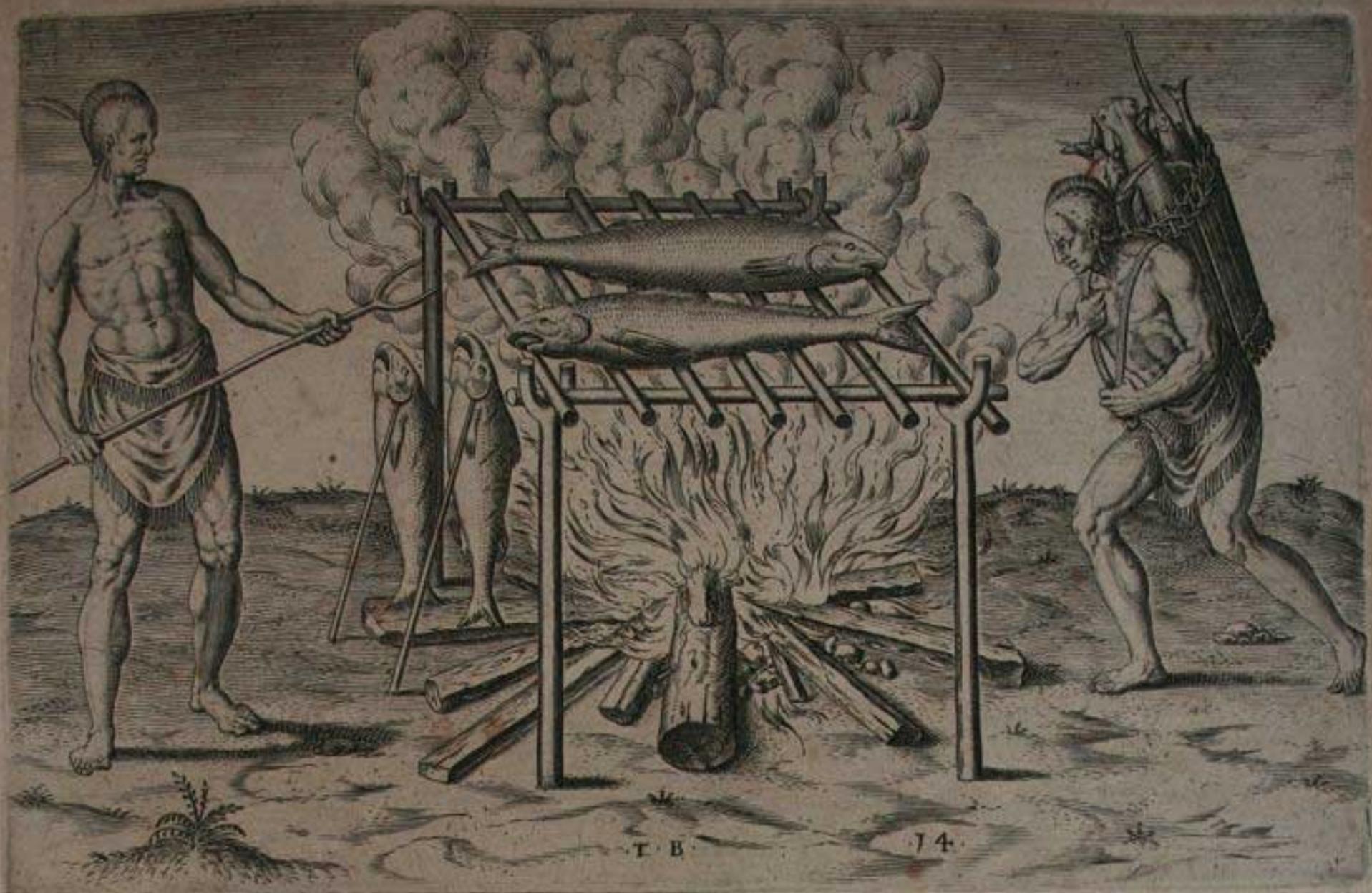
Actus VIII. Actus IX. Actus X.

EGREGIAM etiam habent piscandi in fluminibus rationem: cum enim ferro & chalybe careant, arundinibus aut oblongis virgis pisces cuiusdam cancro marino similis caudam concavam pro cuspide imponunt, quibus noctu vel interdiu pisces figunt, & in suas cymbas congerunt: sed aliorum piscium spinis & spiculis uti norunt. Baculis etiam seu virgultis in aquam defixis tegetes conficiunt, quas intertexentes in angustum semper contrahunt, ut ex figura appareat. nunquam apud nos conspecta est tam subtilis pisces capiendi ratio, quorum varia genera istic in fluminibus reperiuntur, nostris dissimilia, & boni admodum succi. Iucundum sane est spectare incolas modo incedentes & currentes, modo nauigantes per ea flumina que plana sunt, non alta, ab omni soliditudine liberos opes suis successoribus acquirendi, sua sorte contentos, atque amice simul viuentes ex his, quemunificus Deus est illis elargitus, nullis tam pro merito actis ipsi gratius: adeo barbara est hac natio, & cognitione Dei priuata: nullam enim alias habent, quam cuius in libro facta est mentio.

UVA.BHSC

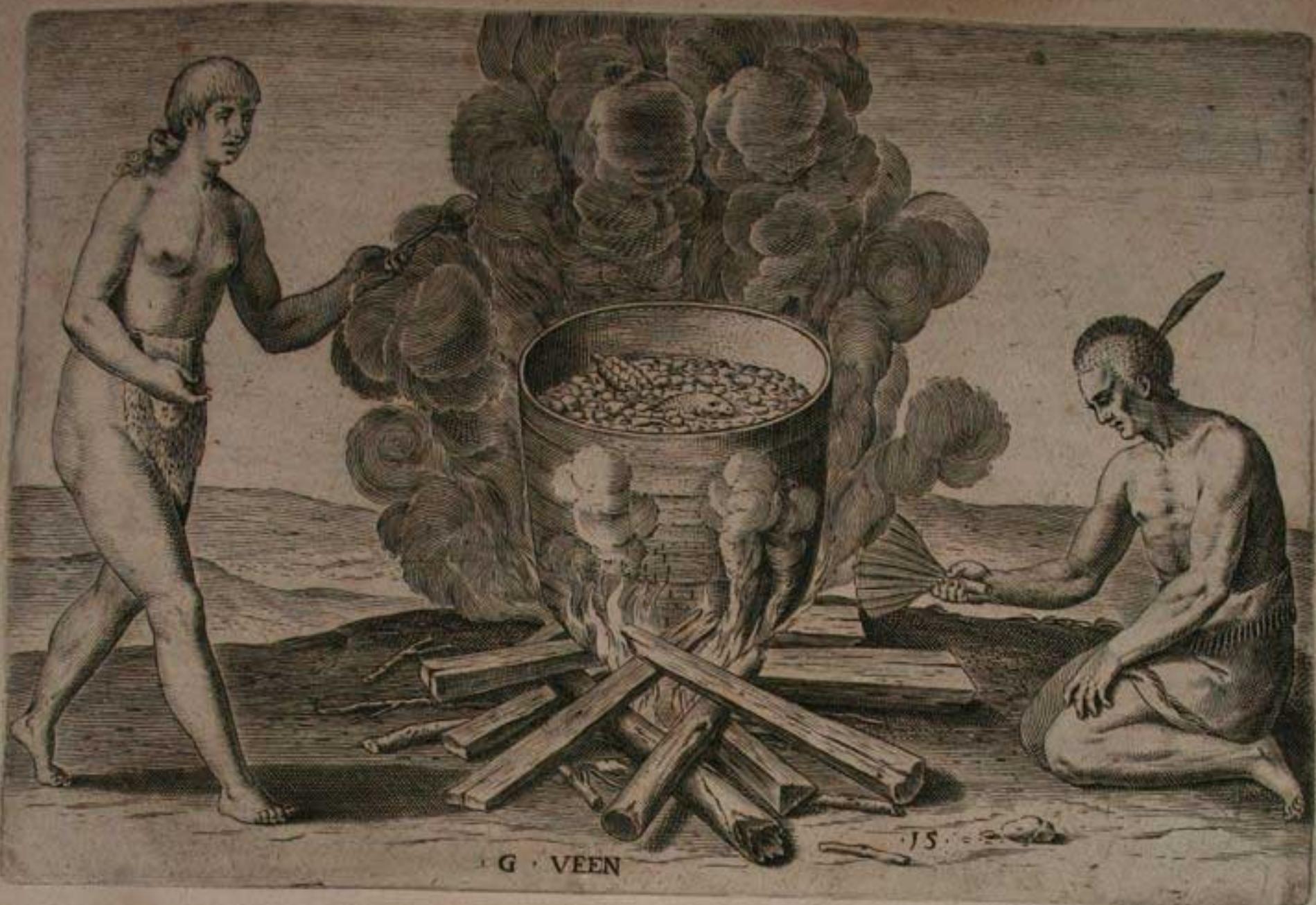
UVA.BHSC

APTA piscium abundantia, ad locum destinatum concedunt cibis parandis idoneum: illic defixis in terram quatuor furcis quadrangula area, qua tuor ligna imponunt, atque his alia transuersa, cratis satis altae instar. Crati piscibus impositis ignem subſtruunt, ut assentur, non incolarum Floride prouinciae more, qui dum taxat vſtulanſ fumo indurant, ut tota hieme adſeruare poſſint: nam hi nihil ſeponentes omnia affant & abſumunt, deinde cum opus ha- bent, recentes affant aut elixant, ut poſtea videbimus. Cum vero cratis interdum omnes pisces capere nequeat, reliquos bacillis in terram apud ignem defixis per brachias appen- dunt, hac ratione cocturam absoluentes: diligenter autem obſeruant ne adurantur. Primis affatis, alios recens allatos crati imponunt, ſubinde cocturam repetentes donec ſatis edulio- rum ſe habere existiment.

UVA.BHSC

Fistiliū vasorū in quibus cibū coquunt forma. XV

G · VEEN

· 15 ·

SVMMA industria figulina vasorum feminæ parare norunt, eaque capacia admodum tenuia, ut ne figulus quidem currente rotam meliora conficeret posset; huc illuc ea transferentes tanta facilitate ut nos abheneam lebentem. His massæ luti impositis, ne cadant, ligna circumponunt, quibus incensis illorum quispiam summam curam adhibet, ut ignis circumquaque aequalis ardeat: vase ab ipsis aut eorum mulieribus aqua replete, iniiciunt fructus, carnes, piscesque, & simul omnia percoqui sinunt instar lastaurocacabi, quod Hispani olla p odrida appellant. In lances deinde transfusa cœtui apponunt, atque simul in hunc modum genio indulgent, in victu tamen moderati, ne in morbum incident. Utinam eorum exemplum imitaremur; immunes enim essemus à tam variis morbis quos sumptuosis & intempestiuis conuiuiis nobis accersimus, noua condimenta & gula irritamenta semper excogitantes, ut saturifiamus.

T. B.

16

Hec est eorum vietus ratio: Storea scirpea humistrata, cibum in eius meditullio collocant, deinde in orbem assident viri ab una parte, feminæ ab altera. Cibus est mayz i grana elixa, eo quo superiore libro scripsi modo, boni admodum saporis, ceruina aut alterius animalis caro & pisces: sobriitatem sunt in vietu & potu, inde diuturno tempore vivunt, cum natura vim non inferant.

C

UVA.BHSC

XXX

-*de la mort de l'empereur Charles V.*

LETTRE DE L'EMPEREUR.

5

XVII.

Selenne festum ad ignem cele-
brandi ratio.

MAGNO aliquo periculo liberati, mari vel terra, vel bello de-
functi, in letitia signum, ingentem struunt ignem, circum
quem assident promiscue viri & femine, manu fructum
quendam instar peponis aut cucurbita rotunda, quem pulpa
& granis exemptis, lapillis aut crassiusculis quibusdam gra-
nis implent, ut maiorem strepitum edant, bacillo deinde aptatum tenentes,
atque canentes suo moresibi congratulantur, ut ego obseruaui, & ibidem
expressi: rara enim res est, & obseruatione digna.

UVA.BHSC

UV&A.BHSC

UV&A.BHSC

XVIII.

Virginienium saltandi ratio solennibus festis.

SERTO anni tempore magnum & solenne festum celebrant, ad quod undique confluunt proximorum oppidorum incola, singuli suo more quam maxime possunt peregrinum in modum amicti, & in dorso notis insigniti natalis loci indicibus. Ampla igitur est area in quam conueniunt, circa quam in orbem terre infixae sunt tigna sculpta monialium velatarum capita exprimentia. In orbem porro dispositi saltant, canunt, & quam maxime peregrinos comminisci possunt gestus exprimunt. Medium orbem occupant tres, que formosissima deligi potuerunt virgines, que inuicem amplexe, quasi saltando se circumagunt. Hac omnia post solis occasum fiunt aestus vitandi gratia: saltu de-fatigatis ex orbe digressis, alii succedunt, donec paracta saltatione, ad conuiuandum commentent, ut in XVI figura expressum est.

UVA.BHSC

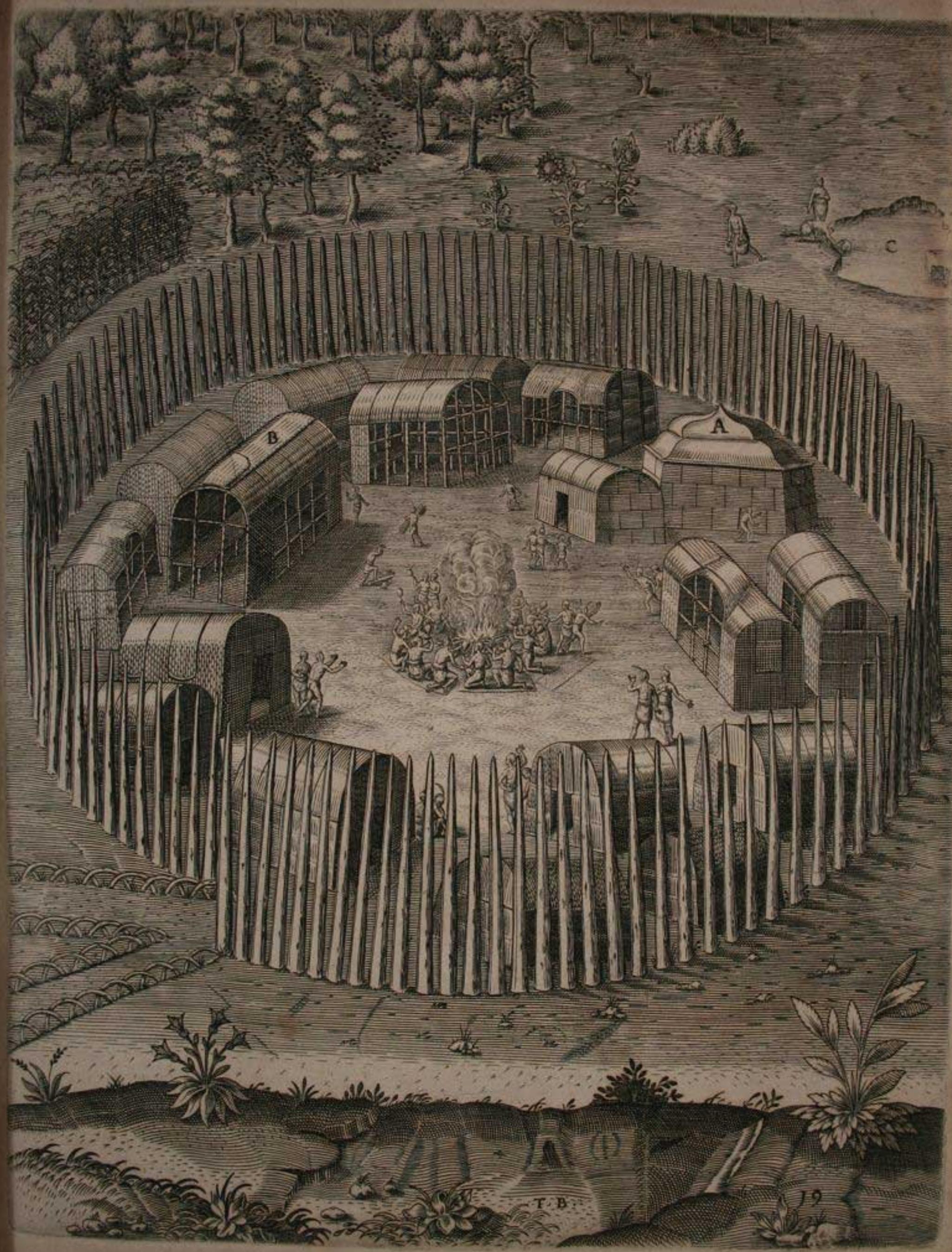
UVA.BHSC

UVA.BHSC

XIX.

Oppidum Pomeiooc.

VI V S regionis oppida iis fere similia sunt que in prouincia Florida, non tamen adeo valida, neque tanta cura adseruata. Clauduntur quidem in orbem palis, firmiter in terram defixis, angusto aditu', sed infirmioribus, ut ex hac pictura videre licet, que ad exemplar oppidi POMEIOOC expressa est. Paucasunt in eo aedificia, preterea, que Principi & proceribus sunt destinata: ab uno latere Templum est ab aliis aedificiis seiuinctum, litera A. insignitum, rotunda forma exstructum, storeis tenuibus tectum, & veluti cortinis vndique cinctum, sine fenestris, & nullum lumen, nisi perianuam, recipiens: ab altero sunt aedes Principis, signatae litera B. Construetae vero sunt eorum aedes palis satis tenuibus simul decussatim colligatis, & storeis tectae, quibus in altum quantum lubet reflexis, lucem & aerem admittunt: nonnullae etiam arborum ramis teguntur pro hominum arbitrio & voluntate. Festa sua celebrant & genio indulgent in media oppidi area, eo quo in XVII. figura dictum est modo. Cum porro oppidum satis procul a stagno distet, ingentem scrobem C. fodunt, ex qua necessariam aquam hauriunt.

UVA.BHSC

UVA.BHSC

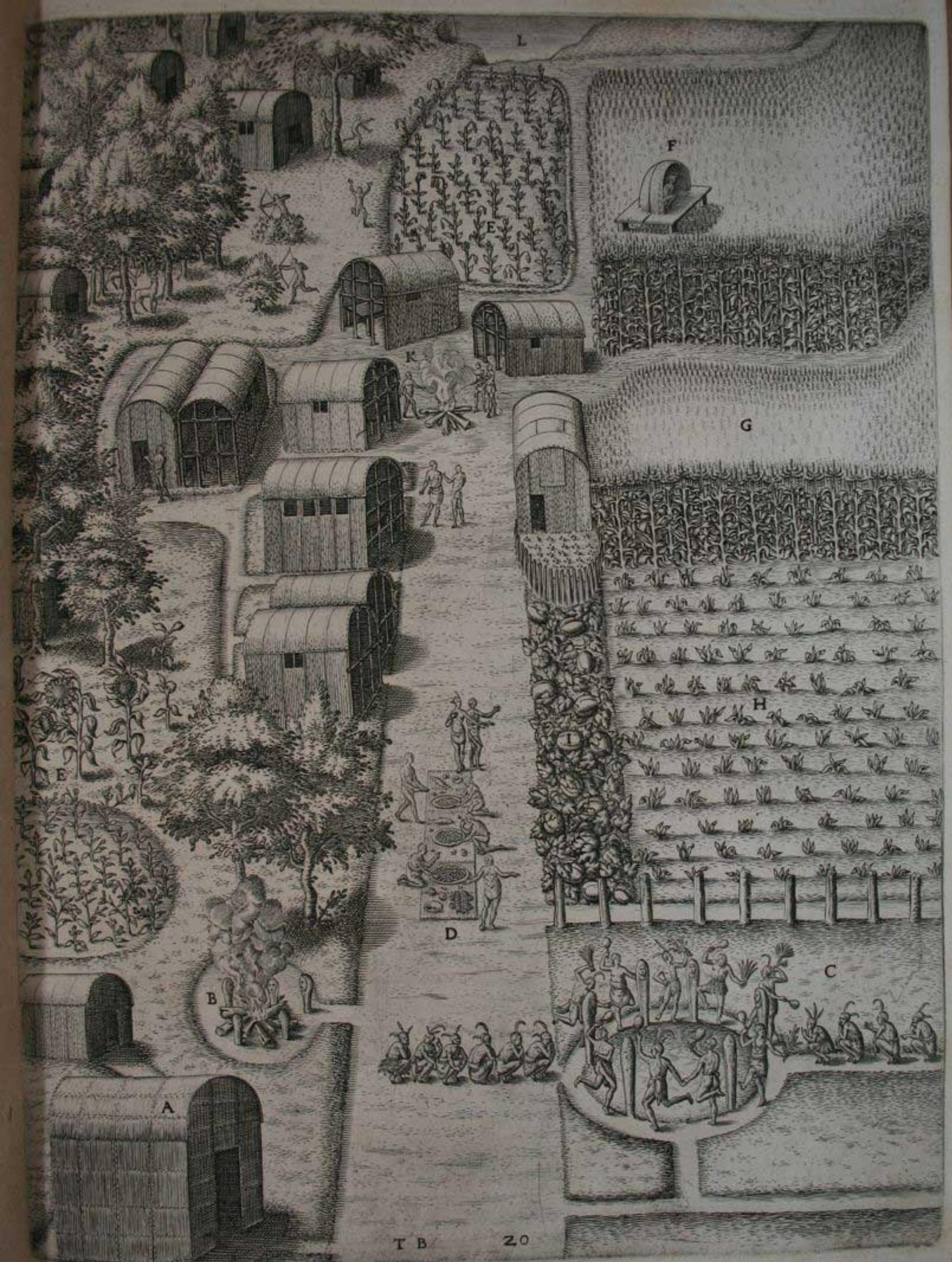
UV&A.BHSC

XX.

Oppidum Secota.

OPPIDUM palis non clausa plerumque amoeniora sunt clausis, ut ex hac pellura patet, quæ oppidum SECOTA ad viuum exprimit: hinc inde enim sunt sparsa ædificia, & hortos, &c. in quibus nascitur Tabaco, ab ipsis Vppowoc appellatum: sylvas item, in quibus cervos capiunt, atque agros, in quibus suum frumentum serunt, continent. In agris tabulatum exstruunt supra quod ædiculam seu tugurium hemicycli in modum teatrum, F. in quo vigil esse posse: nam tot sunt volucres & feræ, ut, nisi diligenter excubias agerent, breui omne frumentum absumentum sit, eam ob causam vigili sine intermissione vociferandum, & strepitus faciendum. Serie quadam H. illud serunt, alioqui alia stirps aliam extingueret, nec frumentum debitam maturitatem G. consequeretur: nam eius solia ampla, magnarum arundinum foliis similia. Aream etiam habent peculiarem, C. in quam cum suis vicinis conueniunt ad solenne illud suum festum celebrandum, ut XVIII. pictura demonstrat: deinde locum, D. ubi peracto festo conuuantur. Ex opposito rotundam habent aream: B. ubi ad preces solennes faciendas congregantur: à qua non procul distat amplum ædificium A. in quo Regum seu Principum tumuli, ut ex vigesima secunda figura apparebit. Hortos etiam habent, quibus melopeones atere solent, littera I. noratos, locum similiter, K. in quo ignem solemnis festis struunt, & paulo extra oppidum, flumen, L. unde aquam hauriunt. Ipsi ergo ab omni auaritia liberi, genialiter dunt axat viuunt: sed eorum festa noctu celebrantur; eam ob causam luculentos ignes struunt, ne in tenebris versentur, & vt suam luctitiam testentur.

UVA.BHSC

IDOLVM habent huius regionis incole KIWASA appellatum, è ligneo trunko elaboratum, quatuor pedes altum, cuius caput Floride incolarum capita refert: facies carneo colore depicta est, pectus albo, reliquum corpus nigro, crura etiam pictura alba variegata: è collo torques pendentes sphaerulis albis constantes, quibus intermixtae sunt aliæ teretes ex are, magis ab illis aestimato, quam aurum vel argentum. Est illud idolum in templo oppidi SECOTA repositum tamquam custos Regiorum cadauerum. Bina interdum habent in templis huiusmodi idola, nonnunquam tria, non plura: quæ cum obscuro loco sint deposita, horrenda apparent. Aliam non habent isti miseri Dei notitiam, tametsi existimem eius cognitionis esse admodum cupidos: nam cum nos in genua procumberemus ad preces ad Deum fundendas, nos imitabantur, & labra mouere nos obseruantes, idem faciebant: quare verisimile est istos facile ad Euangeli notitiam perduci posse. Deus illis hanc gratiam concedat.

D 2

UVA.BHSC

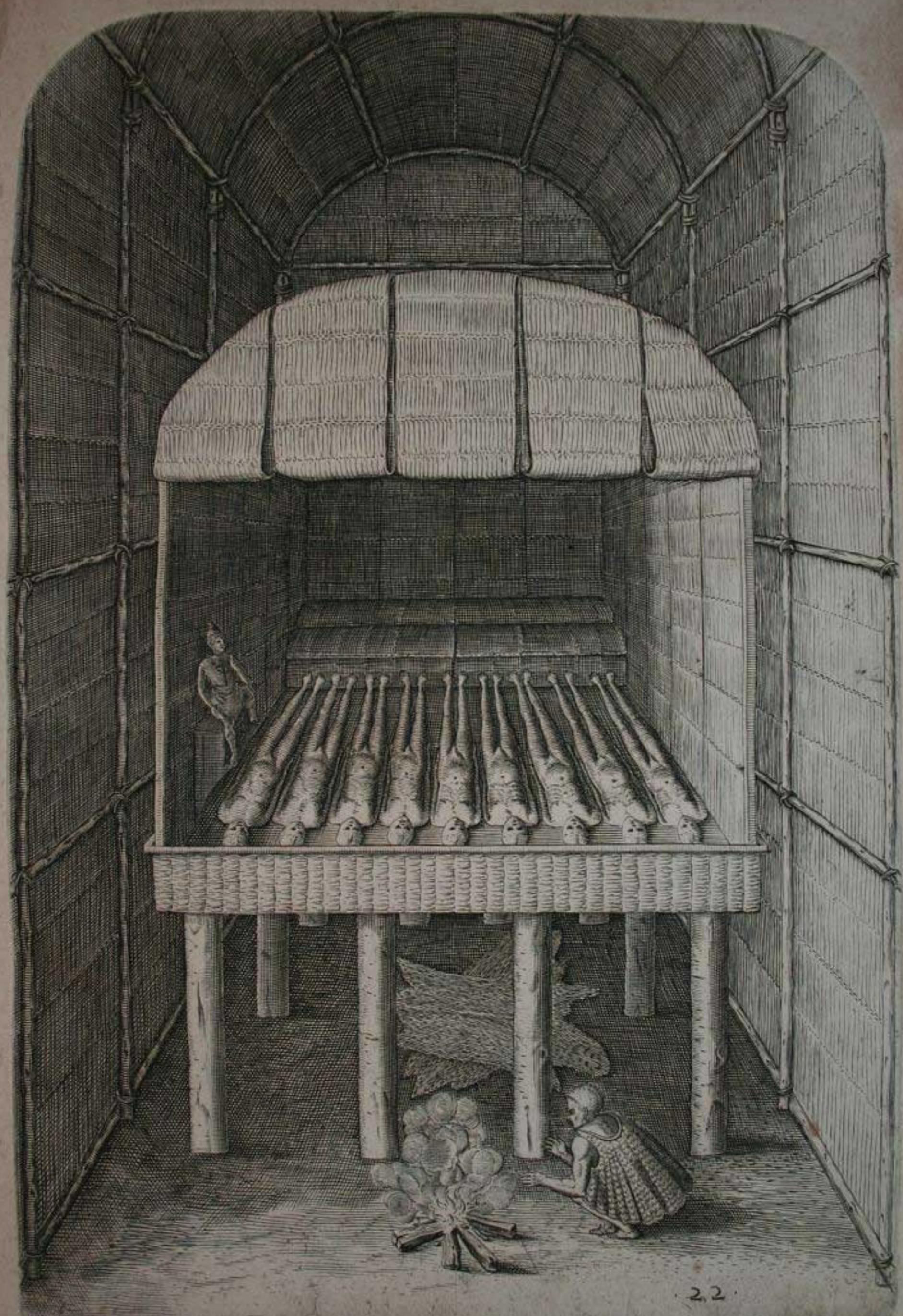
UVIA.BHSC

XXII.

Regulorum Sepulcra.

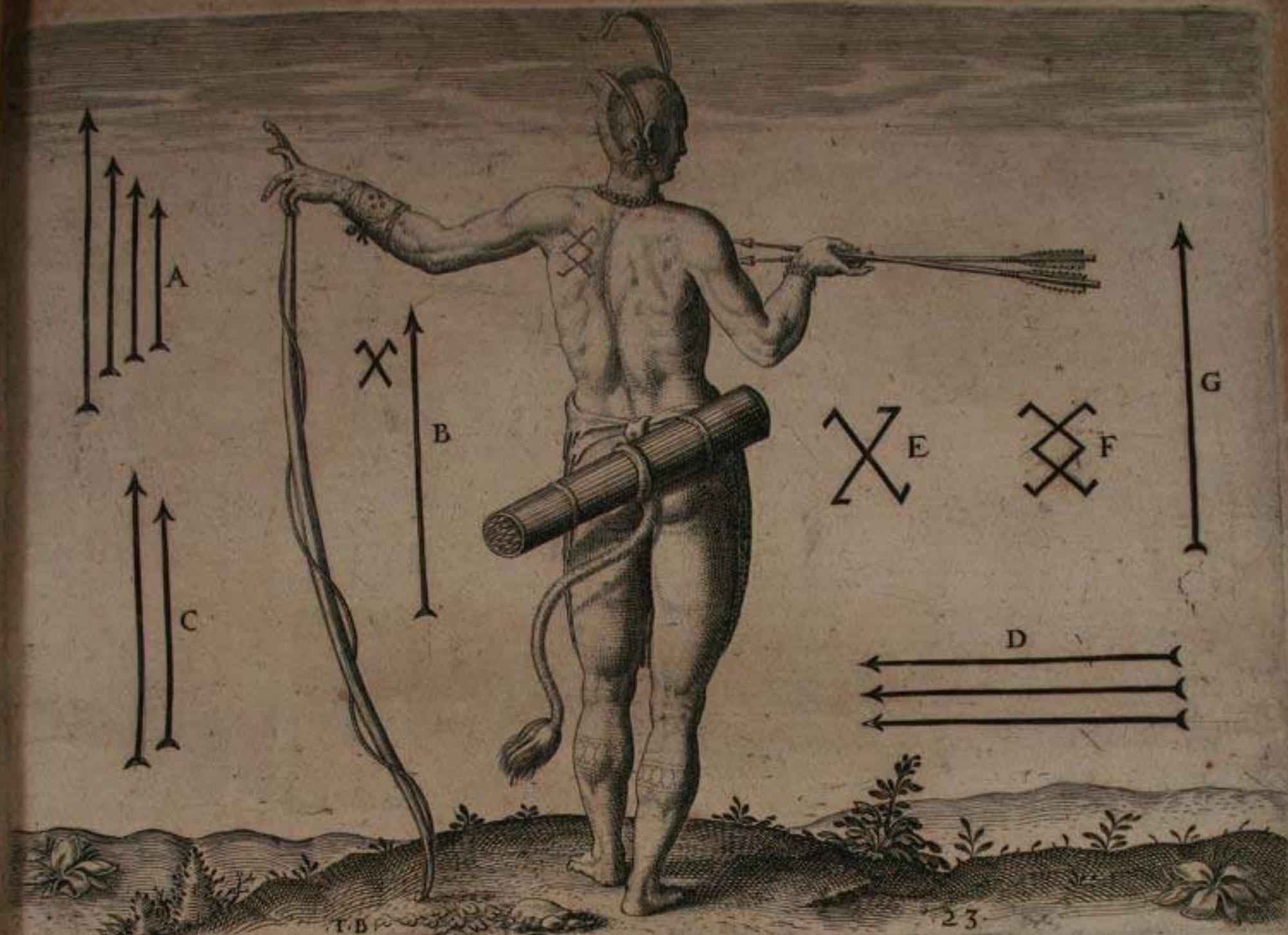

Disuorum *VVEROVVANS* siue *Principum* sepulturam,
tabulatum exstruunt, nouem aut decem pedes altum, eo
quo hac figura exprimitur modo, cuius solo storeis instra-
to, imponunt suos *Principes* extinctos, hac ratione. Pri-
mum cadauer exenterant, deinde pelle adempta, quid-
quid est carnium ossibus tenuis auferunt: has ab ossibus separatas sole resic-
cant: proberesiccatas storeis inuoluunt, & cadaueris pedibus adponunt.
Ossa deinde (simul adhuc coherentia, ligamentis etiamnum integris nec
corruptis) corio inducunt, & ita cadauer componunt, ac sic carnes non
fuisser ademptae: huic corpori ita conformata genuinam pellem adaptant,
& apud aliorum *Principum* cadauera in sua serie deponunt. Apud hanc,
idolum *KIVV A S A*, cuius precedente capite meminimus, reponitur: nam
persuasum illis est id suorum *Principum* cadaueratueri. Subeo porro ta-
bulato illorum sacerdotum quispiam suum habet domicilium qui noctes
& dies preces admurmuret, & cadauerum curam habeat: is pro cubili bi-
nas ferarum pelles extensa habet: si frigus urgeat, incenditur focus quo ca-
lesieri possit. Sic edocti sunt *Natura* isti miseri, etiam a morte suos *Princi-*
pes venerari.

2.2

UVA.BHSC

23

TO I V S Prouincie incole magna ex parte notam in dorso expressam habent, quæ dignosci queant, cuius Principis sint subditi, aut ex quaregione oriundi. Ea de causa nos notas hac figura expressimus, additis locorum nominibus, ut facilius discerni possint, quam industriam illis elargitus est Deus, licet admodum sint simplices: atque, ut verum fatear, nec probiores nec magis pacificos videre memini.

Notas porro quas obseruavi, sunt hic serie quadam repositæ.

Quæ littera A. insignita est, VV ingini est, Domini in Roanoac:

B. litteram habens, VV ingini affinis est.

C. & D. litteris insignitæ, sunt diuersorum Heroum in SE C O T A.

Quibus vero additæ sunt litteræ E. F. G. præcipuorū virorū in Pomeiooc & Aquaskogoc.

D 4

UV&A.BHSC

UV&.BHSC

UVA.BHSC

PICTORVM,
BRITANNIÆ PAR-
TEM OLIM INCOLEN-
TIVM ALIQVOT
icones.

Vi mihi Incolarum Virginix icones de-
dit Pictor, subsequentes etiam quinque
tradidit, in vetere quadam Anglicâ histo-
ria, ut affirmabat, repertas. Eas præceden-
tibus subiungere operæ preciū esse duxi, ad demon-
strandum, Britanniæ incolas non minus aliquando
fuisse sylvestres ipsis Virginensibus.

E

Pictiicon I.

In Britannia, quam nunc Angliam vocat, partem incolentes, sylvestres fuerunt: uniuersum autem corpus pingebant, eodem quo in hac figura exprimitur modo. Capitis comam alebant in humeros usque propendentem, anteriores vero capillos in frontem cadentes precindebant, faciem radebant prater labrum superius. Pectus capitis alicuius auis pictura erat insignitum, mamma veluti solaribus radiis notata. Alio adpingebat horribilem quandam laruam, radios ad media usque femora producetem: in utroque genu leonum capita, in cruribus tamquam piscium squamas, scapulis gryphorum capita, brachij serpentes obuolutos adpingebant. Collum cingebat ferreus annulus, atque medium corpus supra alium & coxas aliis similis, è quo, de catenula propendebat acinacis. Laua clypeum gestabant, dextra hastam, cuius ferrum lilyformam exprimebat, & utrimque appendices habebat, infima pars rotundo globulo in cludebatur. Superatis hostibus, eorum capita abscissa referebant.

T B J

UVA.BHSC

UVA.BHSC

Feminæ Pictæ icon II.

NON minus bello feroce erant Pictorum uxores ipsis maritis, sequentia ratione, erant cultæ. Capitis nudi solutos & sparsos capillos fluitare sinebant: humeri gryphorum capitibus insigniebantur, cubiti & genua leonum aut alterius cuiuspiam fererictibus prout illis in mentem veniebat. Pectori, luna & crescentis forma, maiusculeque stelle, cuius latera quatuor aliae minores cludebant, impressa erat: ubera solaribus radiis, & inter hac stomachus magna stellar radiantis forma, latera cuspidibus quibusdam notata erant, alius cum umbilico Solis suos radios ejaculantis specie insignita. Brachia, coxa, crura, variis figuris eleganter depicta. Ferreum annulum in collo, & ferreum cingulum ut viri gestabant, è quo acinacis de catenula suspensus: altera manu hastam, altera bina iaculaentes.

1. *Ad nos propria scriptura*

T.B. 2.

UVA.BHSC

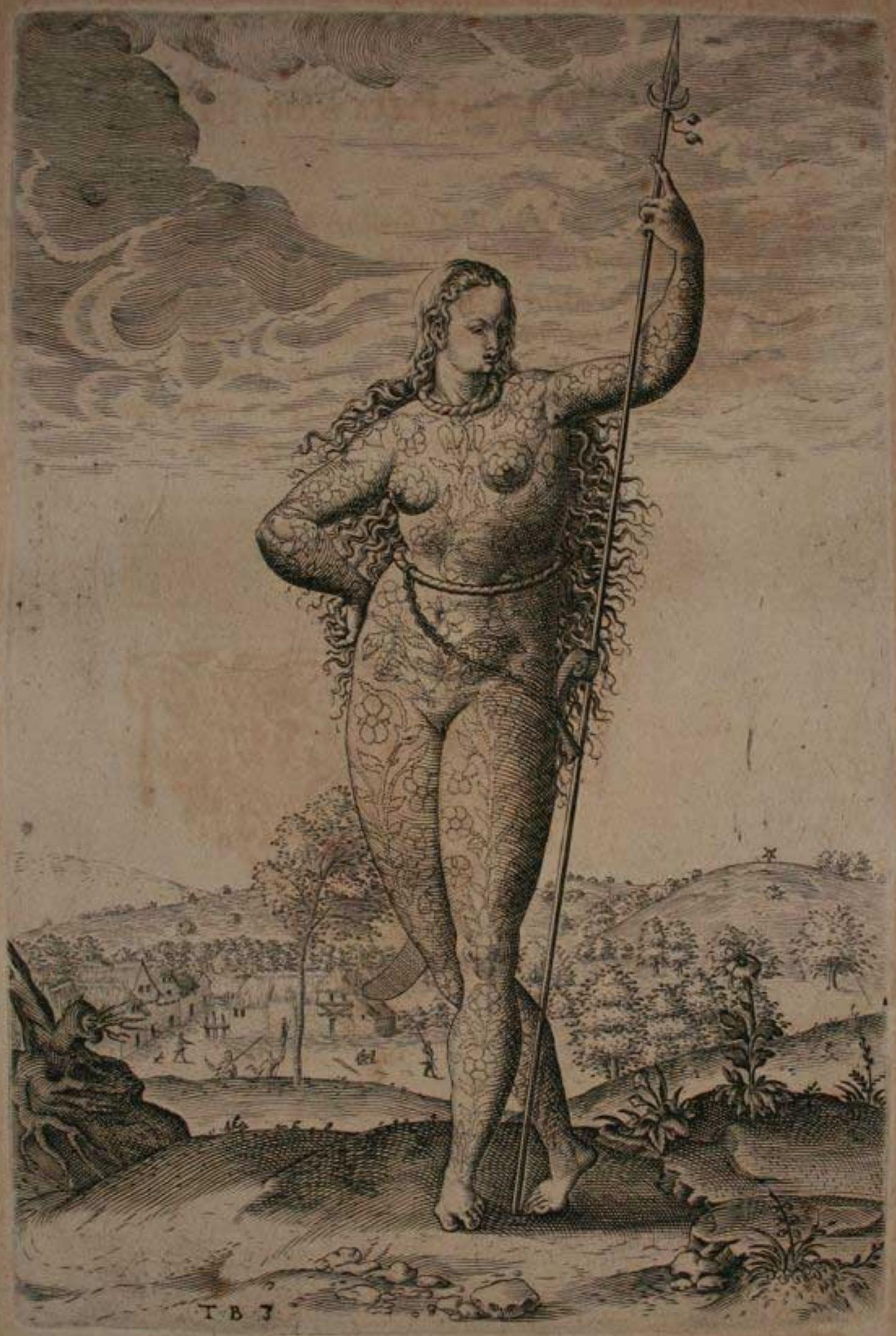
UVA.BHSC

UV&A.BHSC

Virginis Pictæ icon III

VIRGINES Pictæ similiter sparsos fluitare sinebant capillos, totoque corpore pictæ erant: sed à feminis dissernebantur pictura ratione: nam haec elegantiſimorum quos nancisci poterant florum, corumque diuersorum forma ſeſe pingebant, ceteris rebus feminis plane ſimiles, eodemque modo armatae, ut ex hac figura videre licet, raro ſane & admiratione digno ſpectaculo.

T B 3

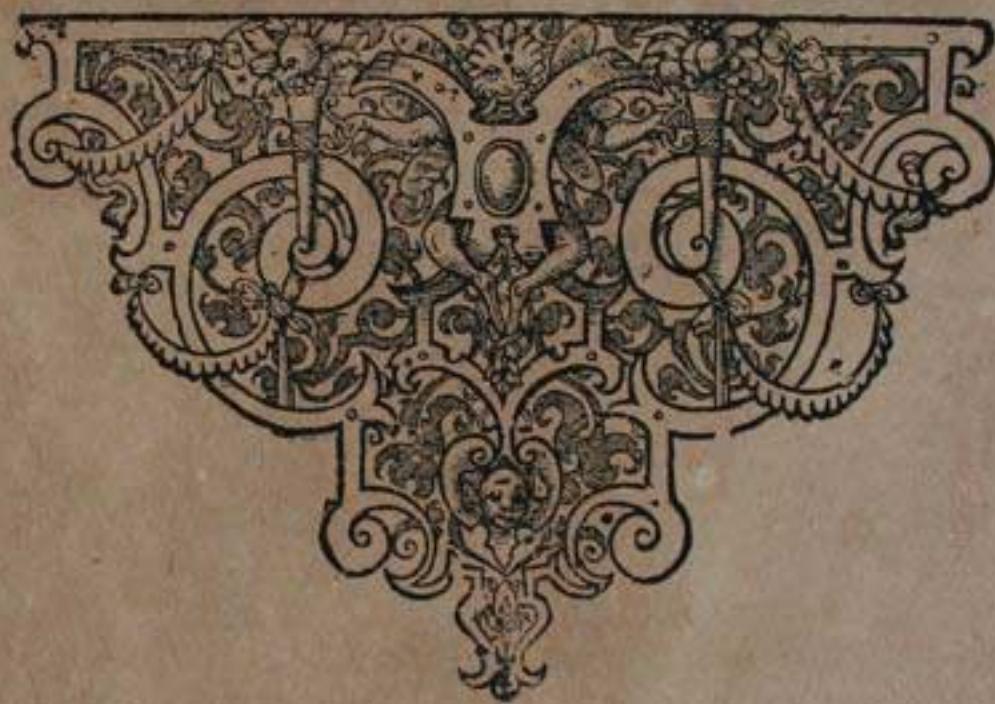
UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVIA.BHSC

Alterius viri Pictis vicini icon IIII.

EUIT etiam in Britannia alia natio Pictis vicina, vestem aut sagum è laneo vel lineo panno confectionum induit; reliquo corpore nudo. Viri, capitis comam longam, alebant, & superioris labri barbam, malarum & menti resectis pilis, ut Picti: lato cingulo corpus adstringebant, è quo acinacis cum clypeo dependebat, hastam manutenentes, cuius infima pars orbiculari globo munita erat, ut ex hac pictura conspici potest.

UVA.BHSC

UVA.BHSC

Exodus Chapter V

¶ And the Lord said unto Moses, See, I will rain upon you manna from heaven; for it shall be your bread, and I will feed you all the way that ye go. ¶ And I will give unto you a law, which shall not be in writing, but in words, which shall be in thy heart.

Feminæ Pictis vicinæ icon V.

ORVM Feminæ eodem quo Viri modo sunt amictæ, præterquam quod earum vestis ante pectus superiore parte aperta, ligula aliqua adstringebatur, quemadmodum nostrates feminæ interiorem vestem claudere solent: ubera tamē liberapendere finebant. Similia viris arma gestabant, nec minus in bello feroce erant.

UVA.BHSC

UVA.BHSC

INTERPRES LECTORI

BRITANNOS coloribus corpus inficere solitos, veteres Auctores etiam scripsere. Primus enim e Romanis, qui Britannorum meminit, & aduersus eos bellum gessit, Julius Caesar, Commentar. De Bello Gallico libro V. ita scribit:

Omnis vero se Britanni glasto inficiunt, quod ceruleum efficit colorem; atque hoc horribiliore sunt in pugna aspectu, capilloque sunt promisso, & omni parte corporis rasa, preter caput & labrum superius. Vxores habent, &c.

PLINIVS item libro Historie Naturalis XXII. cap. 1. De Gentibus, qua forma & ritus perpetuigratia corpus pingunt, ita scribit: Illi nunt certe aliis aliae faciem in populis Barbarorum feminæ, maresque etiam apud Dacos & Sarmatas corpora sua inscribunt. Simile plantagini glustum in Gallia vocatur: quo Britannorum coniages nurusque toto corpore oblite, quibusdam in saoris & nude incidunt. Ethiopum colore imitantes.

At qui subsequenter Imperatoribus vixerunt Britanni, magis ad eos, quorum icon hic exhibetur, accedere videntur. Nam Herodianus lib. III. in vita Seueri Imperatoris, qui diu in Britannia bellum gessit, fossamq; & vallum ferocioribus & indomitis gentibus obsecit, sic ait:

Per eas igitur paludes Barbari ipsi natant, excursantque adilia usque demersi, ac pleraque corporis nudicænum contemnunt. Neque enim uestis usum cognorunt, sed ventrem atque ceruicem ferro incingunt, ornamentum id esse, atque diuitiarum argumentum existimantes, perinde ut aurum, ceteri Barbari. Quin ipsa notant corpora pictura varia, & omnifariam formis animalium, quo circa ne induuntur quidem, videlicet

Interpres Lectori.

picturam corporis ne adoperiantur. Sunt autem bellicosissima gens, atque
audifissimae credis, tantum scuto angusto, lanceaque contenti: præterea gladio
nudis corporibus dependente: loricae & galeæ penitus ignorantem usum, impe-
dimentum id esse transgrediendis paludibus arbitrantes, quarum vaporis
bus est quæ cælum ibi semper caliginosum, &c.

MEMINIT etiam Pictorum & Scotorum Claudianus in hoc
versu:

Ille leues Mauros, nec falso nomine Pictos
Edomuit, Scotumque vago mucrone secutus.

NULLUS vero scribit, uxores eorum armatas ad
bellum profectas.

INDEX

INDEX

PRÆCIPVARVM
RERVM, QVÆ IN HAC
Narratione continentur.

A.

Abies	23	Castaneæ	18
Accipitres	21	Cedrus	9.24
Acipenser	21	Cerui	20
Æsalo	21	Chappacor	11
Allium	18	China adulterina	17
Alumen	8	Ciuetta	10
Anseres	21	Cocushaw	18
Aquifolia	24	Corylus	24
Ardeæ	21	Cuniculi	20
Arundo saccharifera	19	Cygni.	21
Ascopo arbor	24		
Atriplicis genus	14.15	F.	
Arium varia nomina:	21	Fagus	24

B.

Bombyces.	7
-----------	---

C.

Chalcanthum	8	Grues	20I
Calx	25	Gummi variij generis.	II
Cancri	21		
Cannabis	8	H.	
Cassaui	18	Habascow	18I
		Haleces.	21I

G.

H.

Index.

I.		
Hatis.		
K.		
Kaishucpenawk radix	17	
Kewas idolum	27	Q.
Kewafowek.	27	Quadrupedes varii generis
L.		23
Linum.	8	Quercus.
M.		
Macocqwer	14.15	R.
Maguwoc	20	Rafus Lane
Mangummenauk	19	Raiæ
Mayz & cius genera	13	Rakiock arbor
Mcspila	18	Resinæ
Metaquesunnauk	19	Richardus Greinuile
Mora	19	Roanoac insulæ amplitudo.
Mugiles	21	S.
Musculi	21	Sacchari cannæ
Mustela odorata.	10	Sacquenummener
N.	18.23	Sagatémener
Nux iuglans.		Salix
O.		Sapummener
Okcepenawk radix	17	Saquenukot
Okindgier	14	Sassafras
Oleigenera	9	Sciurus
Openawk radix	17	Seekanauk
Ofamener	19	Sericea herba.
Ostrea	21	T.
Ostreorum testæ.	25	Tabaco
P.		Tangomóckómindge
Pagatowr	13	Terebinthina
Palumbes	20	Testudo
Passeres pisces	21	Tincturæ variæ
Pauones	20	Trutæ
Pelles ceruinæ	10	Tsinaw
Perdices	20	Turiones.
Iutra	10	V.
zibellinæ	10	Virginiae aer sanus & temperatus
Pisa sylvestria	19	Virginiae clima
Pisces capiendi ratio	21	Virginiae solum fertile
Pix	8	Virginiæ Christianam religionem amplectendi desiderio flagrant
		29
		Virginienfes Europæas res admirantur

Index.

tur. 28. miram de Angelis opinio-		
nem concipiunt. 28. 31. morbo i-		
gnoto affliguntur. 29. vindictę cu-		
pidi	30	
Virginensium ædes ut structæ	26	
arma. 25. mores, ibid. oppida ut mu-		
nita, ibid. religio	26	
Vitis	9.19	
Vlmus	24	
Vniones	11	
Vppówoc	16	
Vrsi		9.10
Vrsi pinguedo		,
Vrsos capiendi ratio.		20
	W.	
Walterus Ralleigh		33
wapeih terræ medicatæ genus		8
wassewour		11
wickonzowr		41
Winauck		9
Wingina Wirowans		29.30.

F I N I S.

UVA.BHSC

UV&A.BHSC

UVA.BHSC